

ՐԱՅԵՐԻՍՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A BI-WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. X. No. 17, August 18, 1928

Ճիւղ 10, Նո. 17, Օգոստոս 18, 1928

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ

ԷՐՄԵՆԻԼԷՐ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ՓՐՕԹԵՍԹԱՆԼԻԳ

Գ.

Կէչէն նուսիտէքի պէնտիմիդտէ Հայ Առաքելական վէ Հայ Աւետարանական քիլիսէլէրին պիւրլէճմէսինին վազթը հալա կէլմէմիշ օլտըղընը իղահ էթմիշ իտիք: Երին տէ պունլաւըն իլէրիտէ պիւրլէճիլ պիր Հայաստանեայց Եկեղեցի թէչքիլ էտէպիլմէլէրի իլին հէր իբիսինին տէ շիմտիտէն եափաճադ շէյլէրի վար տըր:

Պու եազընլարտա Պրն. Գր. Սարաֆեան փարոս զազէթասընտա քիլիսէ իսլահաթընա տաիր նէշը էթտիլի պիր պէնտտէ պու պապտա փէք մազուլ վէ միւնասիլ էֆքեար պէյան էյլէմիշ տիր: Միւմարլէյհին տիկէր եազտըղլաւըն իլէ պէրապէր Հայ Աւետարանականլար իլին եազտըղընա տաիր քեամիլէն հէմէֆքեար պուլունուրը: Միւմարլէյհ տէյօր.— «Հայ Բողոքական Եկեղեցիին կոչումը հայ Ժողովուրդըն ըուհանի թալիմինէ վէ թէճէտտիլունէն իւրտմէթ էթմէք տիր տաիր: Վէ էկէր Հայ Բողոքական Ժողովուրդ հէր նէ սէպէպէ մէպնի պու կոչումըն իճրասընտա իհմալ պուլունուրսա, քէնտինին ալըր մէվճուտիլէթինի թարիս հուզուրունտա պիր կէօնէ թէպրիլէյէ դատիր օլամայաճադ տըր:»

Պու կիւն Հայ Աւետարանականլար չու թարիսի միւտտէթ պաշընտա պուլունտուրըն հալտա էկէր քէնտիլէրէ վաճիլ օլան թէչէպիլսաթտա պուլունարադ վազթ ու հալա մուվաֆըդ ատըմլար ալմազլարսա հազիգաթէն

պէօլիք խաթա էյլէմիշ օլուրլար:

Պու կիւն Լուսաւորչական քիլիսէ քէնտին—
ճէ նէ կիպի իսլահաթ իճրա էթմէլի տիր, պու տօղրուտան Բողոքականլարա աիտ պիր սիւալ օլմայըլ, անա օլ քիլիսէնի միւրշիտլէրի ճէվապ վէրմէլի տիրլէր: Պու կիւն պիլ Բողոքականլար քէնտի մէսլէյիմիդտէ նէ կիպի իսլահաթ իճրա էթմէլի իլ, պիլէ աիտ օլան իլք մէսէլէ պու տըր:

Եվվէլա, պիլ քէնտի կոչումումը հազընտա մուայէն գիտակցութիւնա մալիք օլմալը իլ: Պիւթիւն միւլէթիմիլ արասընտա տինի հայաթըմըդա տաիր միւլէվվէշ, դայը ի մուայէն պիր հիսս ու ֆիքը հիւքմէլմա տըր:

«Տինի հայաթ միւլէթիմիլ լազըմ մը»: «Է՛հ. օլմասա տա օլուր:»

«Քիլիսէ Փաիտլի պիր միւլէսսէսէ՞ մի տիր»: «Գուլլանմանա պազար: Արամըդտա ճահիլէր պուլունտուրը ֆաիտլի օլապիլի:

«Քրիսթիանըդ միւլէթի թէրֆի էտէն պիր գուլվէթ մի տիր»: «Անը դաիֆլէնտիմէսին տէ գուլվէթլէնտիմէսի քէնտինին օլսըն:»

«Տինի դանըշլար վէ ազաիտ անլէր հազընտա պահս էթմէյի տէյէ՞ր մի:» «Փիլլիմիլի եօրտուղումըդ տէյմէլ:»

«Հայաստանեայց Եկեղեցիին պիր կոչումը վա՞ր մը: «Էկէր միւլէթի պիր արատա թութապիլիսէ օնտան էյի կոչումը օլմալ:»

«Բողոք. քիլիսէնին պիր կոչումը վա՞ր մը:» «Ազգային քիլիսէ իլէ պիւրլէճմէսինտէն պաշապիր կոչումը եօզ տըր:»

Պու Ֆիլլէրլէր միւլէթիմիլ արասընտա դանն էթտիլիմիլտէն տահա զիյատէ ումումի տիր:

Գալմըմըզըն, խուսուսա կէնճլէրիմիլին

էքսէրինին ֆիւրինտէ քն մուհիմմ եէրի թու-
թան եա մէնաֆի ի շախսիյէլէրի եախօտ միւ-
լիյէթ հիսսի տիր: Տին, Գրիսթիանլըզ, քիլիսէ,
հէփ քիւհնէ նախապաշարոււմլար տըր: Նիլէլէ-
րին տինի տէ, քիլիսէսի տէ ազգասիրութիւն
տըր:

Պու զիհնիյաթ էսասէն թասհիհ էտիւմէլի
տիր: Վազաա պու կիւն տիկէր նիլէ միլլէթ-
լէր արասընտա տա մէսլէք պու տըր: Լաքին ա-
նըն իւմիւմի օլմասը, տօղրու օլտըղընը իսպաթ
էթմէզ: Քիլիսէնին պիր կոչումու վար տըր, քի
միլլէյէթ անը իճրա էտէմէզ: Հայ Առաքելական
քիլիսէնին քէնտինէ մախսուս պիր կոչումը վար
տըր, քի անը պաշգա պիր քիլիսէ իճրա էտէ-
մէզ, Հայ Աւետարանական քիլիսէնին պիր կո-
չումը վար, քի անը պաշգա պիր միւհսսէսէ իճ-
րա էտէմէզ: Քիլիսէնին կոչումու ատէմլէրի
Քրիստոսըն վասըթասըլլա էյի ատէմլէր եափ-
մազ տըր: Հայաստանեայց եկեղեցիին կոչում-
ը՝ Քրիստոսըն էտատըմըղըն կէօրտիւյիւ նօզ-
թա ի նազարտան կէօրիւլ կէօսթէրէք վէ ան
լէրճէ միւհսսիր օլան աւանդութիւնլէրի հըֆզ
էտէրէք հէր պիր Հայըն էյի ատէմ եափմաղա
չալըջմազ տըր: Հայ Աւետարանական քիլիսէ-
նին կոչումը՝ Քրիստոսըն էտատըմըղըն կէօր-
տիւյիւ նօզթա ի նազարտան կէօրիւլ կէօսթէրէ
րէք վէ անտէ բուհանիյէթի վէ շախսի հուրի-
յէթի թէէքիտ էյլէյէրէք հէր պիր Հայըն էյի ա-
տէմ եափմաղա չալըջմազ տըր: Հէր հանկի պիր
քիլիսէ՝ ատէմլէրի Քրիստոս վասըթասըլլա է-
յի ատէմ եափմազ վազիֆէսինի պրագըր տա
սիյասի եա իգթիսատի վասըթալարա ինանըր
վէ եալընըզ անլէրի գուլլանըրսա քիլիսալըզ-
տան չըգար:

Հայ Աւետ. քիլիսէնին կոչումը հէր պիր
Հայըն էյի ատէմ վէ էյի Հայ օլմազ էմրինտէ
անա եարտըմ էթմէք տիր վէ պուընը իճրա
էթմէք իչիւն խարիճի ծէսլէրտէն իսէ բուհանի
հայաթը վէ հէր պիր Փէրտին քիլիսէ թէչըթիւ-
թընա մէրպութ օլմազտան իսէ տօղրուտան վէ
իման իլէ Ալլահ իլէ միւլաղաթա հուրը օլտը-
ղընը թէէքիտ էտէր: Քիլիսէ թէչըթիւթընըն
լուզումուըն գապուլ էտէր, լաքին Փէրտին
հուրըրիյէթիին անա Փաիզ թութար:

Շու հալտա Հայ Աւետարանական քիլիսէ
Հայ Առաքելական քիլիսէյէ մուխալիֆ տէյիլ,
անճազ Քրիսթիանլըղըն կէօրէճէյի խըտմէթի
անընքինտէն Փարզը պիր թարիգտէ իճրայա
չալըջըր վէ օլ եօլտա տահա զիյատէ մուլաֆ:

Փազ օլաճաղընա ինանըր: Հայլար քիլիսէյի
միլլէյէթէ սանի վէ անա թապի թութուղուն-
տա եախօտ էհալի մէրասիմէ գափըլըպ քիլի-
սէնին բուհանի մանասընը ունութմազ թէչլիքէ
սինտէ օլտըղլարընտա՝ անլէրի բուհանիյէթէ
տալէթ էտէր. քիլիսէ իտարէսի տինի հայաթ-
տա իսթիպտատա գափըլըրսա անլէրէ Փէրտին
Քրիստոստա մալիք օլտըղըն հիւրըրիյէթի թէէ-
քիտ էտէր: Պու եօլտա Հայ Աւետ. քիլիսէնին
ղայէթ գըլմէթլի պիր կոչումը վար տըր:

Պունա գիտակից օլարազ ծնա կէօրէ իլլէ-
մէլի տիր:

2. Հայ Աւետարանական քիլիսէ Քրիստոսը
էտատըմըղըն կէօրտիւյիւ նօզթա ի նազար-
տան կէօրիւլ կէօսթէրէք իչիւն խուսուսի թէ-
չէպպիւսաթտա պուլումմալը տըր: Պիր կէօ-
րիւլ էսքի օլտըղըն իչիւն վէ եախօտ պիղիմ էճ-
տատըմըզա ախտ օլտըղըն իչիւն մութլազ պու
կիւն տախի այնի սուրէթլէ գապուլ օլունմալը
տըր տէմէք տօղրու օլմազ: Լաքին էսքիլէրտէ
աէ գըլմէթլի շէյլէր վար վէ անլէր զէման միւ-
րուրըլլա էսքիմէլէր:

Աւետ. քիլիսէ պուընը իքի եօլտա եափա-
պիլիր: Էվլէլա՝ քիլիսէտէ: Փրօթէսթանթ քի-
լիսէլէրին իպատէթ խըտմէթլէրինտէ Հայոց ե-
կեղեցիին Աղօթագիրքինտէն տուալար վէ ի-
լահիլէր գուլլանըլապիլիր: Հէր իպատէթ խըտ-
մէթինտէ 15-20 տազիլէ գատար վազթ պունա
վէրիլէպիլիր: Քէզալիք նիքեահ վէ ճէնազէ
խըտմէթլէրինտէ գուլլանըլաճազ Փրօմիւլլէր
Հայոց եկեղեցիինքինտէն թէրթիպ էտիլէպի-
լիր: Սանիէն՝ մէքթէպլէրտէ: Ձանըմըզա մէք
թէպլէրիմիգտէն յարանուանական ունսուրլա-
րըն գալտըրըլմասընըն վազթը կէլմիլ տիր: Փա
գաթ ճիւմլէ մէքթէպլէրիմիգտէ տինի վէ քը-
րիստոնէական պիր քիւրրէ ի հալա պուլուն-
տուրուլմալը տըր: Պունը շու եօլտա եափապի-
լիր իլ: Հէր կիւն մէքթէպլէրիմիլ պիր իպա-
տէթ խըտմէթի իլէ պաշլանըլըր վէ պու խըտ-
մէթ միւմքին մէրթէպլէ վազարը վէ միւհսսիր
պիր սուրէթտէ իճրա էտիլիր: Պու խըտմէթլէր-
տէ Քիթապը Մուգատտէստէն սէչիլմիլ զըսա
գըթալար օգուհուլուր, էրմէնի քիլիսէսինին վէ
ումում Քրիսթիան քիլիսէսինին իլահիլէրին-
տէն վէ տուալարընտան չօճուզլարըն սինինէ
մուվաֆըզ օլանլար ինթիսապ էտիլիպ, անլէր
չօճուզլարա էօյրէտիլիր. վէ անլէրին գըրաա-
թը վէ թէրէնիւմիլ իլէ 10-15 տազիլէլիք խըտ-
մէթլէր իճրա էտիլիր: Պու եօլտա չօճուզլար

հէմ բարեպաշտութիւնն էօյրէնիւրէր, հէմ տէ
էճտատըմըզնն ըուհանի հայաթընա իշթիւրաք
էտէրէր:

3. Պու իքի քիլիսէլէրին պաշտօնեալարը
վէ ճէմաաթլարը արասընտա գործակցութիւն
օլմալը տըր: Պունըն իշիւն իւք շարթ պաշտօն-
եալար վէ ճէմաաթլար արասընտաքի պիր թա-
գըմ նախօշ էֆքեար վէ հիսսիյաթըն գալգմա-
սը տըր: Հայոց եկեղեցիտէն տիշարտա փրօ-
թէսթան քիլիսէյէ արտ օլանլարը Ազգըն էօգ էվ
լատը սայմամագ, Լուսաւորչական մէքթէպլէրի
«տոհմային» վէ փրօթէսթան մէքթէպլէրի «օ-
տար» մէքթէպլէր թէսմիյէ էթմէք, Հայլար ի-
շիւն առլ քիլիսէ Հայ Առաքելական քիլիսէ տիր,
Հայ Աւետարանական քիլիսէ անճագ պիր մէք-
թէպ տիր տէմէք: Լուսաւորչականլարը քէնտի
էվլատլարընը փրօթէսթան մէքթէպլէրնէ կէօն-
տէրմէքտէն մէն էթմէք իշիւն իանէյէ միւհ-
թաճ օլան վալիտէյնլէրինէ իանէ էթմէմէք,
եախօտ Լուսաւորչական քիլիսէյի գէլալէթտէ
սայմագ, վէ էմաալի էֆքեար վէ հիսսիյաթ ա-
րամըզտան պիւսպիլիսթիւն գալտըրըմալը տըր:
Ճիւմլէմիզ պիր միլլէթին էվլատը իզ, ճիւմ-
լէմիզ Գրիստոստա պիրատէրլէր իզ: Ճիւմլէ-
միզ պիր Գրիստոս վասըթասըլյա ատէմլէրի է-
յի էթմէյէ չաւըըյօր ըզ: Պինանէն ալէյհ ֆարգ-
լարըմըզ կէօգիւմիւզ էօնիւնէ ալմայարագ,
միւշապիհ նօգթալարըմըզտա միւթթէհիտ օլ-
մալը իզ: Պիրլիքտէ իշէյէճէք չօգ իշէրիմիզ
վէ հալլ էտէճէք չօգ մէսէլէլէրիմիզ վար տըր:
Կէնճլէրիմիզին մարուզ օլտըզը տինսիզլիք, ախ
յազալըզ, որըլարըմըզ, մէքթէպլէրիմիզ, մու
հաճէրէթտէ էլան վիէրիշան հալտա եաշայան
միլլէթտաշլարըմըզ, միւթէնէվլի խասթալըզ-
լարտան թէլէֆ յոււպ՝ կիտէնլէրիմիզ, Հայաս-
տան վէ օսիրէ: Պունլար իշիւն ճիւմլէմիզ տիւ-
շիւնմէլի իզ, վէ պիրլիքտէ տիւշիւնմէլի իզ:
Վէ տիւշիւնիւպ պիրլիքտէ իշէտիքճէ պիրի-
պիրլէրիմիզի տահա էյի անլայաճաղըզ: Վէ
պիրիպիրլէրիմիզի անլատըզճա տահա զիյատէ
սէվէճէյիզ:

Հագիզի իթթիհատըն թարիզի պիրպիրլէ-
րիմիզի անլամագ, պիրպիրլէրիմիզի սէվմէք
վէ պիրլիքտէ իշէմէք տիր: 6. Գ. Գ.

XX

Ալլահ՝ հայաթըն էն պէօյիւք մէսէրրէթլէ-
րի արասընտա էօլմէյէ ըաղը օլմաղը, վէ էն
աղըր ֆէլաքէթլէր արասընտա եաշամաղա ըա-
ղը օլմաղը պիզէ էօյրէտիր:

ԳԻԹԱՊ ՕԳՈՒՄԱԳԼԸԳ

Պիր էհալիսին սիրէթինի թէշքիլ էտէն գուվ
վէթլէրտէն պիրի օգուտուզլարը քիթապլար
տըր: Ամէրիգատա էհալիսին օգույաճաղը պի-
հիսապ կազէթալարտան մատա հէր շէհրտէ
շէհր քիլիսէպիսանէլէրի պուլունուպ, պէօյիւք
քիւշիւք անլէրտէքի քիթապլարտան իսթիֆա-
տէ էտիյօրլար:

Պիզիւմ էհալիմիզին պիր միւշքիլի օգույա-
ճագ քիթապլարընըն գըլլէթի տիր: Արա սըրա
նէշը օլունան քիթապլարը տա ատէմլէր սա-
թըն ալըպ օգուամագ իսթէմէյօրլար, եա փարա-
լարը եօգ, եա տա օգուամագ արգուսու գալպլէ-
րինտէ հալա ուլանմամըշ տըր: Պու արգույու
ուլանտըրմագ վէ էհալիմիզէ էյի քիթապլար օ-
գութմագ մուհիմ պիր վազիֆէ տիր:

Պու եագընլարտա Տօգ. Ա. Ճէպէճեան կէնճ օղ
լան վէ գըլլարըմըզ իշիւն զայէթ լազըմ օ-
լան պիր մէսէլէ հագընտա եանի սեռային հա-
յաթըն իտարէսինէ եարտըմ էթմէք իւզըն է-
մէք իլէ հագըրլանմըշ էրմէնիճէ լիսսնտա իքի
ճիւտ քիթապ նէշը էյլէտի, «Սեռն ու Սէրը» սէր
լէվհալը: Լաքին զանն էտէր իզ հալա փէք ազ
կէնճլէր օլ քիթապլարտան իսթիֆատէ էյլէ-
միշ տիրլէր:

Պրն. Լեւոն Գալուստեան Տօգ. Թօրի նամ
մէշհուր վաղըն, «Նասըլ Տուա էթմէլի» քիթա-
պընը թիւրքճէյէ թէրճէմէ էթմիշ օլուպ՝ օլ քի-
թապ Հալէպ գօլէճի մաթպասսընտա թապ ու
նէշը էտիլմիշ տիր: Պու քիթապտա Գրիթապ ը
Մուգատտէսէ կէօրէ արզ օլունան տուալարըն
սըֆէթլէրի կիւզէլճէ թարիֆ էտիլմիշ օլուպ՝
էլան տուա էտէնլէրի թէշճի վէ տուա էթմէ-
յէնլէրի տուայա թէշվիզ էտէր: Հէր քէսին օ-
գուամասըն տէյէն պիր էսէր տիր:

Պրն. Կարապետ Ճէնանեան «Թէմրիպէ Փօ-
թասը» իսմինտէ թիւրքճէ լիսսնտա մուֆիտ
մէգալէլէր վէ շիրլէր իլէ տօլու պիր քիթապ
նէշը էյլէմիշ տիր: Օգույանլար իսթիֆատէ է-
տէրլէր:

Փրօֆ. Լութֆի Լեւոնեան ինկիլիզճէ լի-
սանտա «Միւսլիմանլարըն Զիհնիյաթը» (Մօզ-
լէմ Մէմթէլիթի) սէրլէվհալը պիր քիթապ նէշը
էյլէտի: Ինկիլիզճէ օգույանլար օնտա ճալիպ
ի տիզգաթ պիր չօգ մալիմաթ պուլաճագ տըր-
լար: Միւսլիմիֆ էվլէլա Միւսլիմանլարըն ճիւմ
լէմիզէ մալիմ օլան ճիհատ, նամէհրամըզ,
թէատտիւտ ի գէվճաթ ուսուլլարընը վէ ախ-
լագի վէ սիյասի թէսալվուրլարընը իյզահ էթ-

տիրքտէն սօնրա պու սօն սէնէլէրտէ խուսուսա թիւրք մուհարրերլէրին վէ միւրշիտլէրին թէլ- գին էթմէքտէ օլտուգլարը սիյասի, ինսի վէ տինի թէսավվուրլարը անլէրին թահրերաթլա- րընտան իգթիպաս էտէրէք կէօսթէրմիշ տիր: Վէ նիհայէթ Միւսլիմանլարըն Գրիստոսա միւհթաճ օլտըգլարընտան վէ պու պապտա իշլէ յէն Միսիօնէրլէրին նէ մէսլէքտէ իշլէմէլէրի վաճիպ խտիյինտէն պահս էյլէմիշ տիր: Գի- թապ կիւղէլ պիր լիսանլա վէ օգուսուլուր ուս- լուպտա թահրեր էտիւմիշ օլուպ՝ Միւսլիման- լարըն չիմտիքի զիհնիյաթընա տաիր կիւղէլ մալիմաթը հապի տիր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

«ՅԻՍՈՒՍԸ ԿԵՕՐՄԷՔ ԻՍԹԷՐ ԻԶ»

Պու սէօղլէր Յիսուսը կէօրմէք իշիւն Ե- րուսաղէմտէ հէյքէլէ կէլմիշ օլան Եռնանիլէ- րին սէօղլէրի տիր: Վէ պու կիւնէտէք պիւթիւն պէշէրիյէթին էն պէօյիւք հասրէթի աշի սէօղ- լէր իլէ իֆատէ օլունապիլիւր: Պէշէրիյէթ Յի- սուսը կէօրմէք իսթէր: Վէ պու արդու փէք թա- պիլի տիր: Զիւնքի՝

1. Պաշգա եէրտէ կէօրիւմէմիշ օլան հա- գիգի վէ ճէլիլ ինսանի հայաթ Յիսուստա կէօ- րիւլէպիլիւր: Անըն հայաթը նէ՝ դատար անէնկ- լի, նէ՝ դատար փաք, նէ՝ դատար եիւքսէք տիր: Պաշգա հէր ատէմտէ ատէմլիյին պիր ճիհէթի նօգսան տըր, Յիսուս հէր կէօնէ կիւնահ լէքէ- սինտէն արի օլարապ պէշէրիյէթին դարշըսըն- տա տուրույօր:

2. Անտէ պէշէրիյէթ հագիգի Ալլահը կէօ- րիւյօր: Պիւթիւն թապիաթտա Ալլահը կէօրիւ- յօրըզ, լաքին Անը սէվէն վէ սէվիլէն պիր Փէ- տէր կիպի անճապ Յիսուսըն հայաթընտա կէօ- րիւյօրըզ: Պու սէպէպտէն Ալլահը արայան պէ- շէրիյէթ Յիսուսը կէօրմէք իսթէր վէ կէօրմէ- սի լազըմ տըր:

3. Յիսուս պիգի չախտէն քէնտիմիգէ կէօս- թէրտիյի իշիւն անը կէօրմէք իսթէր իզ: Օ պի- գէ չախտէն գըյմէթ վէ լիյադաթ վէրիւր, պիգի եիւքսէլտիր, վէ եիւքսէլթմէսիլլէ պիգիմ աճ- զըմըզը վէ նօգսանլարըմըզը կէօսթէրիւր: Պի- գէ, «էվլատուլլահսընըզ» տէր, պիգ իսէ հա- յաթըմըզըն էվլատուլլահըզա եագըշմազ իտի- յինի հիսս էտէր իզ:

4. Յիսուս հագիգի խէլասքեար օլտըղը ի- չիւն անը կէօրմէք իսթէր իզ: Օ՝ տիւշմիւշլէ- րին էլինտէն թութուպ անլէրի գալտըրտը, մէ- յուսլարա իւմիտ իլհագ էյլէտի, նափաքլարա տօգուսմագլէ անլէրի թաթհիւր էյլէտի: Պիգի տախի օ փաքլայապիլիւր, պիգէ տախի իւմիտ վէ էմնիյէթ վէրէպիլիւր: Ալլահըն պիգի արա- յըպ խէլաս էթմէյէ հագըր իտիյինէ պիգի թէէ- մին էտէպիլիւր: Պաշգա չօգլարընը խէլաս էթ- տիյի կիպի պիգի տէ խէլաս էտէպիլիւր: Պուսըն իշիւն անտէ խէլասքեարըմըզը կէօրմէք իսթէր իզ:

5. Յիսուս հայաթը տօղրու եաշամագլըղըն անախթարընը էլինտէ թութուղը իշիւն անը կէօրմէք իսթէր իզ: Օ՝ ատէմլէրի սէվէրէք եա- շատը վէ օլ մուհապպէթ իշիւն Փէտա ի նէֆս էյլէտի: Պէօյլէճէ պիգէ հայաթըն գանուսը մու- հապպէթ, վէ մուհապպէթին թապիաթը խըտ- մէթ վէ Փէտաքեարըմըզ օլտըղընը կէօսթէրտի: Գէնտինտէ կէօրտիւլիւմիւղ մուհապպէթ պիգի ճէլպ էտէր, վէ պիգէ տէ օլ մուհապպէթ գա- տէսինճէ եաշամաղը իլհամ էտէր:

6. Յիսուս հայաթըն դայէսինի պիգէ կէօս- թէրմէքլէ պիգի քէնտինէ ճէլպ էտէր: «էվլէյլա Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ վէ անըն սալահընը թա լէպ էտինիզ»: Հագիգի հայաթ Փէրտի տէյիլ տիր, տիկէրլէր իլէ պէրապէր կիտէր, եալը- նըզ ինսանի վէ զէմինի տէյիլ, իլահի վէ էպէ- տի տիր: Յիսուս «չօգլար իշիւն» հայաթընը վէր տի, վէ «Պէնիմ մէլէքիւթիւմ պու տիւնեատան տէյիլ տիր» տէյու իլան էյլէտի: Պէօյլէճէ հէր Յիսուսը կէօրէն օլ վասի հայաթա, օլ էպէտի հայաթա վէ սէմալաթ մէլէքիւթիւնէ նախ օ- լուր: Պուսըն իշիւն տիր քի խօտպին վէ զէմինի հայաթլա գանի օլմայանլար, օլ կէնիշ հայաթ իշիւն Յիսուսը կէօրմէք իսթէրլէր:

Վէ անը կէօրէնլէր հէր ճիհէթլէ գանի օ- լուրլար:

ՍԻՐԻՍԱՍՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Իսկէնտէրունա եագըն պիր թէփէ իւղէ- րինտէ Ծարթըսը նամ պիր էրմէնի քէօյ վար տըր: Էհալիսի 170 նուֆուստան իպարէթ օլան պու քէօյիւն ճիւմլէսի տէ Հայ Աւետարանական քիլիսէյէ աիտ տիր: Պուսլարա պիր մէքթէպ պի նասը վէ պիր քիլիսէ չանը լազըմ խտի: Պիր գաշ այ էվլէլ Պէյրութա պիր չան սըփարըշը

վերտիլէր: Պու չան 60 տօլարա մալ օլտու: Մէք թէպ պինասընը տա էփէյի իլէրի կէօթիւրմիււէ լէր տիր: Տարթըւլար ֆազլի իսէլէր տէ, տի չարտան իանէ ալմայարազ պու իհթիյաճլարընը քէնտիլէր հէր նէվ ֆէտաքեարըլըլա թէտարիք էթմէյէ նիյէթ էթմիւլէր տիր: Վէ էօյլէ տէ եափըյօրլար:

Հալէպտէ տէօրթ, Գըրըգիսան վէ Բէսապտա պիրէր գատըն իշճիլէր, խասթալարը գիյարէթ էտէրէք, ամալարա Գիթապ ը Մուգատտէստէն օգուլարազ, հաթթա Իսլամլար իլէ էվլէնմէյէ մէնպուր օլմուշ օլան Հայ գատընլարը գիյարէթ էտէրէք փէք գիգըլմէթ իշլէր կէօրիւյօրլար:

Պիր Բիլիսիլի գատըն քի միւթէալլէմ վէ վազթըլլա գէնկիին պիր աիլէնին ազասը իտի, չիմտի եուֆգա էքմէք եափըպ սաթարազ քէնտիլին մուսվէնէթ վէ թէսէլիսինէ միւհթաճ օլանլարա եարտըմ էթմէքտէ տիր: Հաթթա Իսլամ էվլէրինտէ պուլունան Գրիսթիան չօճուլարը գիյարէթ էտիպ՝ անլէրէ նասիհաթ էյլէմէքտէ տիր:

Մուհաճէրէթտէ պուլունան միլլէթտալարըմըզըն կէօթէրտիլէրի պու նէճիպ հիսսիյաթ, պու տիյարտա րահաթ րահաթ եաշայըպ Գրիստոս իշիւն պիր իշ թութմաղա կէօնիւլէրի իսթէմէյէն Հայլարը հիճապ իլէ սօլտուրսա կէրէք:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՊԵՅՅԵՐԻ ԽԱՍԹԱԼԸԸ

Պէօյրէլէր սաղտա վէ սօլտա իքի թանէ օլուպ՝ պէլին օրթասընտա արգատա վէ իքի եանտա գօնուլմուշ տըրլար: Ինսան պէօյրէլէրի գօյունընքինին պօյ վէ շէլինտէ տիրլէր վէ վազիֆէլէրի գանըն իշինտէ գարըշմըշ օլան զէհրիլի վէ մուզիրր մատտէլէրի ալըրըպ իտարար հալինտէ տըշարը աթմազ տըր: Եէտիյիմիզ թաամլար միտէ վէ պաղըրսագլարտա պիր թազըմ քիմիալի թէպտիլաթլարա մազհար օլուրլար քի գանա գարըշըպ՝ վիճուտի պէսլէսին լէր: պու քիմիալի ամէլիյաթ էսնասընտա թապիր պիր թազըմ ֆազլա վէ մուզիրր թէրքիպլէր հասըլ օլուր քի օնլար գանա գարըշըպ ճէվլէան էտէրլէր իսէ զէհրի կիպի թէհսիր էտիպ ինսանը էօլտիւրիւրլէր: Իշթէ պէօյրէլէր պուն

լարը ալըրըպ՝ գանը սիւզէրէք թէմիլլէրլէր: Պու մատտէլէր պաշըճա իւրիա վէ իւրիք ասիտ տիրլէր: Պէօյրէլէր պու մատտէլէրի վէ գանտաքի ֆազլա սուլու գան տամարլարընտան սըղտըրըպ պիր պօրու վասըթասը իլէ աշաղը մէսանէյէ եանի իտարարըն թօփլանտըղը թօրպա յա եօլլարլար վէ օրատան ինսանլար վազթ վազըթ պօշալտըրլար: Գան տամարլարը պէօյրէք լէրին իշինտէ պիւլլիւմ պիւլլիւմ օլուպ պիր չօգ փիւսկիւլլէր թէշքիլ էտէրլէր վէ գան պու թօփ տամարլարըն իշինտէն կէհէր իքէն սու վէ դարարըլը գըսմը ալըրըլար:

Պէօյրէլէրին գանըն իշինտէն պու մատտէլէրի սէշիպ ալըրմասը վէ խունի կիպի պաշալարալա աշաղը տօղրու պիր ալազ ուղուն պօրույա տէօթիւպ մէսանէյէ եօլլամասը հայաթըն էն աճայիպ սըրրլարընտան տըր: Պազէն պէօյրէլէր իշլէմէզ վէ պու զէհրիլէրի չըգարմազսա ինսան քէնտիլին դայպ էտիպ հիշ պիր շէյ պիլ մէզ օլուր վէ պիր իքի կիւնտէ էօլլուր: Պունա իւրիմիա տէրլէր, եանի իւրիա իլէ զէհրիլէնմէք տէմէք տիր: Պազը համիլէ գատընլար քէնտի քէնտիլին դայպ էտէրլէր վէ չօճուզ կէթիւրէճէյի վազթ տաիւ պալըլըպ, օյնատըրլար, վէ օ հալտէ էօլլուրլէր, պու պէօյրէք իշլէմէմէսի եախօտ իւրիա իլէ զէհրիլէնմէքտէն իլէրի կէլիւր:

Պէօյրէլէր տէ պաշա ազալար կիպի խասթա օլուրլար քի սէպէպի փէք չօգ տըր: Եէտիտ սօղուզ ալմագտա գան իշէրիյէ հիւճմ էտիպ՝ պէօյրէլէրէ աղըր եիւք վէրիւր, իշիլի աշի սուրէթտէ գան իլէ պէրապէր պէօյրէլէրէ կէտիպ թահրիք էտէ էտէ գիյատէ իշլէթտիլէրէք եօրար վէ իլթիհապ մէյտանա կէթիւրիւր: Սէրխօշար չօգ չօգ սու տէօթէլլէր: Մալարիա տաիւ պէօյրէլէրէ իլթիհապ վէրէ վէրէ օնը գաթը պիր հալա կէթիւրիյօր: Մալարիա վէ տիւզէնթէրիա օլան եէրլէրտէ պէօյրէք խասթալըղը չօգ օլուր: Պազէն տէ պուլաշկան իլլէթլէր իտարար եօլունտան պաշալըպ եօզարը տօղրու կիտէրէք պէօյրէյէ եէթիլիյօր: Հիւմալարտա, մէս. գըզըլ, գըզամըզ, թիֆօ, սաթլըճան կիպի իլլէթլէրտէ տաիւ գան զէհրիլի օլտուղունտան պէօյրէլէր օնու թէմիլլէմէքլէ օղրաշըր իքէն մաղլուպ օլուլօրլար վէ քէնտիլէրի խասթա վէ չէհիտ օլուրլար: Վայ պաշընա էվլէնճէ պէօյրէլէրի սաղսըզ եա սագաթ օլանլարըն, խասթալըզ էսնասընտա հէմ գանտաքի զէհրիլէրի, հէմ տէ իլլէթին զէհրիլէրին թէմիլլէյէմէյիպ՝ մաղլուպ օլուրլար:

Համիլիէի տախի պէօյրէքլէրի խասթա է-տիօյր: Չօդ տէֆա խորարտա ալպիւմին կէօ-րիւլիւր, էլ վէ ալազար շիշմէյէ պաշար: Պու համիլիէի նէթիճէսի օլան պէօյրէք խասթալը-ղը տըր:

Պէօյրէքլէր խասթա օլուր իսէ նէ՞ հալա կէլիօյր: Իլք տէֆա իլթիհապլանըր, չօդ գան կէլիպ գըզարըր, շիշմէ, վէ պէօյրտէ տէրին պիր աղըր հասըլ օլուպ՝ չափուք չափուք իտ-րար կէլիւր: Պիրազտան շիշ վէ գըզարթըր կէշիպ պէօյրէք գաթըլաշմաղա պաշար, պիւզիւլիւր վէ սէրթ պիր մատտէյէ թահվիլ օլուր: Եանի թապիլի թէշքիւթընը դայալ էտիպ՝ օ էիւզլէր-ճէ սիւզկէշլէր պօզուլուր, օ հալտէ գանտան մուզիւրըր գըսմընը սէշիպ՝ սիւզիւպ չըզարաճադ եէրտէ հէմ թէմիլլէյէմէզ վէ հէմ տէ ասըլ ղը-տա վէրէն գըսմընը եանի ալպիւմիւնի տէ սըզ-տըրըպ տըշարը աթար: Ինսան ղըտատան մահ-րում օլուր, սարարըր սօլար, կիւն կիւնէ գաիֆ լէնիւր, նէթիճէսի վէլիւմ տիր: Ախէր պիր հալ տա չու տըր քի գան ալպիւմին գըսմընտան մահրում օլտուգճա պիր նէվ եուֆգա վէ դայրի թապիլի հալ քէսպ էտէր, գան տամարլարընտան տըշարը սըզար վէ ալազարտան կէօզ գափազ-լարընտան վէ էլլէրտէն պաշարըպ շիշմէ: Վի-ճիւտտէ շիշ պաշգա պիր շէյ տէյիլ գանըն սու գըսմընըն տամարլարտան տըշարը սըզար տէ-րի ալթընտա վէ գարնըն իշինտէ թօփլանմասը տըր: Ալազարըն իւզէրինէ փարմազ իլէ պա-սարսան եէրի չուզուր գալըր, ատէթա խամուր կիպի պիր եէր եափար: Պունա միւպթէլա օլան քիմսէնին պաշը աղըր, թագէթսիզ օլուր, սա-րարըպ շիշմէ, իշլէմէյէ իզթիտարը գալմազ, կիւն կիւնէ սըհհէթինի դայ էտէր վէ հէր ան թէհլիքէ իշինտէ տիր: Պու էսքի միւզմին պէօյ-րէք խասթալըղը տըր:

Չարէսի մէ՞ տիր: Իլք չարէսի, պէօյրէք-լէրէ մուգայյէտ օլմազ, իշիտէն, սօղուգ-տան, սըթմատան, չօդ վէ գարըշըք եէմէքլէր-տէն սաղընմազ: Պէօյրէքլէրի պօզմազ պիր խա-նէնին սու կիտէճէք եօլունու գափամազ կիպի տիր քի նէթիճէսի սու վէ փիսլիք իշինտէ պօ-զուլմազ տըր: Տէրիյի թէմիլ վէ սըճազ սաղլա-մամազ տախի մուզիւրըր տիր, զիրա տէրի վասը-թասը իլէ չըզաճազ մուզիւրըր մատտէլէր տախի պէօյրէքլէրին իւզէրինէ եիւքլէտիւր վէ պու աղըր իշին ալթընտա եօրուլուպ՝ խասթա օ-լուր: Շու ճիհէթի տախի պիւմէք կէրէք տիր քի պէօյրէքլէրէ էն չօդ գահմէթ վէրէն վէ էն

զիյատէ գէհիւրի մատտէլէր հասըլ էտէն թա-ամլար էթ վէ Փասուլեա կիպի նայթրօճինի չօդ օլան մատտէլէր տիրէր, միւմքինի մէրթէպէ օնլարը ազ եէյիպ սէպլէ, փիւրինճ պուլղուր եէմէքլէրինէ էհմմիլէթ վէրմէլի տիր:

Պէօյրէք խասթալըղը էյէր էսքիմիշ վէ պէօյ-րէյին քէրէսթէսի սէրթէլմիշ թէպտիլ օլմուշ իսէ արթըզ շիֆա միւմքինսիզ տիր: Եինէ տէ օ հալտէ ուզուն վազըրթ եաշանըլապիլիւր: Իլք եափըլաճազ շէյ իւրեա վէ իւրիք ասիտ հասըլ օլաճազ մատտէլէրի եէմէմէք: Էթլէր՝ գօյուն, սըղըր, թափուգ, գուշ, նէ օլսա եէնիլմէմէլի, քէզա գուրու Փասուլեա, փաքլա, նօխուտ վէ օ նէվտէն օլան սէպլէլէր տախի մուզիւրըր տիր: Խասթա սատէճէ սիւտ վէ եօղուրթ իլէ վէ թէ-րէ եաղընտա փիշմիշ սէպլէլէր իլէ եաշամալը էօյրէնմէլի տիր: Պու միւմքինսիզ տէյիլ տիր: Սէնէլէրճէ սատէ սիւտ իլէ եաշայանլարը պի-լիւր իմ: Պիրազ էքմէք վէ փիշմիշ մէյվէլէր տա-խի եէյիլէպիլիւր: Այնի գէմանտա պէօյրէքլէ-րին կէօրէճէյի իշի պաղըրսազլարա վէ տէրի-յէ կէօրտիւրմէլի, եանի տաիմա պաղըրսազլար միւլալիմ օլմալը, սըճազ համամլար իլէ թէր-լէմէք վէ տէրիյի թէմիզ սաղլամազ տախի մուլթազա լազըմ տըր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ.

ԵՕԼՏԱ ԿԵՐՏԻԻԿԼԵՐԻՄՏԻՆ

Պու կիւն Ամէրիգատա հայաթ՝ խարիճտէ պուլունանլարըն գանն վէ խայալ էթտիքլէրին-տէն չօդ զիյատէ չէթին վէ օսանճըլ տըր: Էր-քէք, գարը, վէ չօդ տէֆա չօճուզլար պիլէ իշ-լէմէք, տէվամի իշլէմէք ատէթ վէ մէճպու-րիյէթինտէ տիրէր: Պու սէպէպտէն տէ ու-մում տիյարտա գէնկին եա Փազիր հէր թազըմ ֆէրտլէր իշիւն սէնէվի պիր թաթիլ միւտտէ-թի վար տըր: Հաֆթալըզ իլէ իշլէյէն իշմիլէր պիլէ գազանճլարընըն պիր գըսմընը սէնէվի թաթիլէ իսթիմալ էթմէք մազսէտիյլէ պիր թարաֆա գօրլար:

Պու սէնէ պիզ տախի թաթիլ իշիւն էվրօ-փայա պիր սէյյահաթ եափմաղա մուվաֆֆազ օլտուգ վէ պու եօլճուլուգտա կէօրտիւքլէրիմիզ տէն պազը նօթլալարըր զիքը էթմէք իսթէր իզ: Տահա եօլա չըզմազտան տիգաթըմըզը ճէլպ էտէն պիր շէյ չու օլտու: Ինկիլթէրրայա էճնէպիլէրին կիրմէսի խայլիճա միւշքիլ տիր: Գօնսօլօսխանէ մէմուրլարընըն տէտիյինէ նա-

զարէն Ինկիլթէրրայա կիրմէք իշխն գանուռլար շիմտի հարպ զէմաննտա օլտուղունտան տա-
հա զիյատէ սըգը օլուպ՝ Պօլշէվիդ եա Սօսիա-
լիսթ օլմատըղըն թէհազգիւզ էթսէ պիլէ վէ
հաթթա փէք զըսսա պիր միւտտէթ իշխն, հէմ
տէ թիմարէթ մազսէտիլէ կիթտիլինէ գանա-
աթ հասըլ օլսա պիլէ վիզա ալմազ իշխն ազալ-
լի օն պէշ կիւն էվվէլ միւրաճէաթ էթմէք լա-
ղըմ կէլիյօր:

Օգիանսը կէշմէք արթըզ օսանճ վէ թէհ-
լիքէլի պիր շէյ տէյլի, իլլա զայէթ սէֆալը վէ
րահաթպախշ պիր շէյ տիր: 50-60 պին թօնօ-
լուզ վէ կիւնտէ 5-600 միլ սիւրաթ իլէ կիտէն
վափօրլար, անլէրին թէմիլլիլի, թաամ, եա-
թազ, պանեօ, քիւթիւպխանէ, միւզիք, օյուն
վէ եարըշլար, սինէմա, թէլսիզ թէլէշլարաֆ վէ
սաիրէ ճիհէթլէրլէ եօլնուլարա պախշ էթտիլի
րահաթ ու գանաաթ առէթա հայրէթի մուճիպ
տիր: Պիր թագըմ չարգլըլարըն, հաթթա 15-20
սէնէ Ամէրիգատա գալըպ փարա արթըրմըշ ամ-
մա թէրպիլէ վէ առապ ճիհէթիլէ չօզ թէրազ-
գի էթմէմիշ քիմսէլէրին գապա մուամէլէլէրի,
պաղըրարազ վէ էլ-պաշ հարէքէթլէրիլէ սէօյ
լէյիլէրի եաննտա վափօր մէմուրլարընն
խուսուսա Ինկ. թաիֆէլէրինէն նէգաքէթլի սէօյ
լէյիլէ վէ աթվարը ֆիլ վազը չայան ը մէտօ ի-
տի:

Վափօրըմը նիւ Եօրգտան ալթը կիւնտէ
Լօնտրայա վասըլ օլտու: 1900տէ Փարիզ սէր-
կիսինտէն ալտէթինտէ պէօյիւք խօճամըզ
Փրօֆ. Ա. Պէզճեանըն գօլէճտէ Լօնտրա հագ-
զընտա վէրտիլի մալիւմաթ օլ գատար տիգա-
թըմըզ ճէլպ էթմիշ իտի քի, մութլազա պիր
կիւն Լօնտրայա զիյարէթ էտիպ՝ խօճանըն թա-
րիֆ էթտիլի եէրլէրտէն պաղըլարընը չախէն
կէօրմէյէ արզու էթմիշ իտիմ: Էնճամ պու ա-
րուսա նաիլ օլտըմ:

Լօնտրա, 400 միլիօն էհալիյէ հիւքմ էտէն
մուազգամ տէվլէթին պէօյիւք փաիթաթը
տըր: Էվվէլլա Լընտըն թաուրա կիթտիմ: Պէն տէ
զանն էտիյօր իտիմ քի շէհրի եիւքսէք պիր մէվ-
գիտէն սէյր էտէպիլմէք իշխն եափըլմըշ եիւք-
սէք պիր գուլէ կէօրէճէյիմ: Ճազաթ չօզ եա-
նըլմըշ իտիմ: Պուրասը վասի պիր արազի իւ-
զէրինտէ չօզճա էսքի պինալարտան իպարէթ
պիր եէր տիր: Գատիմտէ հարպ էսիլլէրինին
հապս էտիլտիլի եէր, ճասուս վէ ճանիլլէրին
թէճղիյէ վէ իտամը իշխն գատիմտէն պէրու
խաթիմալ էտիլէն ալաթ եա հիւնէրլէրի, պիր

գաշ ասըլըզ գրալ եա գրալիշալարըն ալթուն
թաճ, գըլըճ, միւճէվհէրաթ վէ զիգըյմէթ մօ-
պէլեալարը, թաիթա ճիւլուս էսնասընտա իս-
թիմալ էտիլէն թէգէինաթ, քիւրսիւ վէ սաիրէ
պուրատա օլուպ՝ անլէրին սէյրի առէմի առէ-
թա մէֆթուն էտիյօր:

Անտէն սօնրա Սր. Պօղոս Գիլիսէսինէ կիթ-
տիմ: Պուրասը պէս պիր ճէսիմ քիլիսէ տէյիլ
իտի: Անտէ պուլունան կիւզէլ րէսմլէր վէ սա-
նէմլէրէ նազարէն, օ պիր արթ կէլըրի, Ինկիլ-
թէրրանըն մէշհուր զաթլարընն մէզարլարը օ-
րատա պուլունտուղունա նազարէն պիր պի էմ-
սալ գապրիսթան, պիր զիյարէթկեհա, վէ 630
պասամազլէ չըգըլան թէփէսինէ նազարէն միւհ
թէշէմ պիր գուլէ տիր: Գրիսթըլ Փէլէյա, Ին-
կիլիզ միւզէխանէսի, Ալպէրթ Միւզիլըմ, հայ-
վանաթ պաղշէսի, գրալ խանէտանը սէրայը վէ
սաիրէ ֆիլ վազը կէօրմէյի տէյէր վէ չօզ ճի-
հէթլէրճէ միսլի ախէր եէրլէրտէ կէօրիւլէմէ-
յէն շէյլէր տիրլէր:

Լօնտրատա կիլինիլլէր տահա սատէ վէ մէ-
զազըլ տըր: Գըրմըզը մէշինտէն գօնտուրալար,
ճըճըզըլ պասմա եա փաթէստէն փալթօլար
կէօրմէտիմ: խուսուսա տուտազ պօյասը վէ եա-
նազ ճիլասը պուրատա նիւ Եօրգտան տահա ազ
տըր:

Լօնտրատա էյի մէվգի թութմուշ օլան խայ
լըճա էրմէնիլէր վար տըր: խալը թիմարէթի ի-
շխն Լօնտրա փէք մուհիմ պիր մէրքէզ օլուպ՝
այնի իշտէ էփէյի մուվաֆֆազ էրմէնի թիւճ-
ճարլար վար տըր: Պունլարտան պաղըլարը Ին-
կիլիլլէրին թէվէճճիւհ վէ էմնիյէթին գազան-
մըշ տըրլար:

Լօնտրա էրմէնի թիւճճարլարընտան Յակոբ
աղա Շահինեանըն խալը եըլգամազ վէ րէնք-
լէրի տէյիլմէք իշխն եափտըրտըղը ճէսիմ վէ
ըփ քու տէյթ Փապրիգայը կէզիպ՝ էրմէնի ճի-
նիլըսընա պիր գաթ տահա հայրան օլտուզ: 2-3
սէնէ էվվէլլէ գատար «Լօնտրատա եըլգանմըշ»
տէմէք խալընըն գըյմէթին թէնզիլ էթմէք տէ-
մէք իքէն, էվեէվմ պու գաթըն զայրէթ ու զէ-
քեսը իլէ մէյտանա կէլէն իշ պիւթիւն Ինկիլ-
թէրրա վէ էվրօփատա նամ գազանմըշ վէ հէր
թարաֆտան քիւլլիյէթլի միւշթէրի ճէլպ էթմիշ
տիր: Էն առի խալըլար վէ գապա րէնքլէր մէզ-
քիւր Փապրիգատան իփէք կիպի վէ օ տա եըլ-
գանմըշ օլտուղու սանքի պիլինմէզ տէրէճէտէ
թէմիզ օլարազ տըշարը կէլիյօրլար: Շահին-
եան էֆէնտի պու սէնաաթըն սըրընը պիթթա-

քի պէօյլէ փարա դազանան վէ էրմէնի իսմինէ պի կիզլի սազլայօր իսէ տէ իւմիտ էտէր իզ չէրէֆ կէթիւրէն պիւր սէնաաթըն էսրարընը էօթէ տիւնեայա պէրապէր կէօթիւրմէյէճէք տիւր :

Լօնտրա էրմէնիլէրի արասընտա հիչ պիւր միլլի եա սաիրէ թէչքիլաթ պուլունմամասը էսէֆիւմիզի մուճիպ օլտու : էրմէնի քիլիսէսի Կիւլպէնքեան էֆէնտի թարաֆընտան եափտըրլըմըլ օլտուղու կիպի միւմաիլէյհ էֆէնտի եէտիլէ տէ իտարէ օլունուլօր : Հոգեւոր պաշտօն եանըն մաաչը վէ քիլիսէնին սաիր մասրաֆը քէզալիք Կիւլպէնքեան էֆէնտի թարաֆընտան թէտիլէ էտիլմէքտէ վէ քիլիսա՝ նիքեա՜հ, վաֆթիլ վէ ճէնաղէ իչլէրինտէն պաշդա հիչ պիւր վազիլիքէ կէօրմէյօր : Սօն իքի կիւնաճքեար վար դապետլէր վազըալարը աղիւմ թէօքէզի մուճիպ օլմուլ տըր : Եինէ տէ , պու ճիւմլէյէ րաղմէն օրատա դուվվէթլի պիւր տէլիլէ իհթիյաճ վար տըր : Օրատա Բարեգործականըն պիւր չիւպէսի պուլունմալը վէ Լօնտրա էրմէնի գէնկիւնլէրի միլլի իչլէրէ գիյատէ հիսա ի մէրազ կէօսթէրմէլի տիւրլէր :

Փարիզտէ կէօրտիւլէրիւմիզ միյանընտա պիզէ էն գիյատէ մուճիպ ի հայրէթ օլան շէյ սաթհը գէմինտէն 300 մէթրօ եիւքսէք վէ իսմի պիւթիւն տիւնեատա մարուֆ օլան էյֆէլ գուլէսի իտի : Փարիզ շէհրինի թէմամէն կէօրմէք իչիւն վէ էյֆէլ նամ դաթըն իւմ ի հէնտէսէտէ նէ պէօյիւք պիւր զէքեա իտիլինի տէրք էտէպիլմէք իչիւն տաիս պու գուլէնին թէփէսինէ չըգմաղը տէյէր իտի : Եալընըլ խօշումա կիթմէյէն շէյ չու օլտու քի պանա տէլալէթ էտէն աաանսօր իլք տէֆա տուրտուղու եէրի կէօսթէրիպ՝ «Չօգ կիւնլէր պուրատան 3-4 քիչի քէնտիլէրինի աչաղը աթըպ էօմրլէրինէ խիթամ վէրիւրլէր» տէտի : Էթրաֆտա պուլունան պինա վէ փարքաւորըն հիւսն վէ ճազիպէսի , աչաղըտա ճէրէյան էտէն խօշ ըրմազ մէնգարէսի վէ մէչհուր գուլէյի սէյր էթմէնին իրաէ էթտիլի հայրէթ պիլէ մէֆթուր վէ հայաթտան օսանմըլ օլան պիւր սէֆիլի քէնտի հայաթընա խիթամ վէրմէքտէն կէրի տուրտուրամայօր... : Հէման օրատա Վիքթօր Հիւկօնտն գաթլը նէֆա էթմիչ օլան պիւր պիչարէնին ճէնազէսինէ խիթապէն գալէմէ ալմըլ օլտուղու շիր խաթըրմա կէլտի : Միւմաիլէյհ պու չիրինտէ ճէնազէյէ խիթապ էտիպ տէյօր «էյ աաէմ , գալը , եօլ քէնարլարընա կիթ վէ օրատա խըտմէթ էյլէ : Տիւլմիւլիւ գալտըր ,

մահզունա թէսէլլի , եօգսուլա իմտատ , ճահիլէ նուր վէր , վէ շայէտ պու խըտմէթ հայաթը սանա սաատէթ վէրմէզ վէ Էօմր եաշամաղը տէյէր հիսսինի պալաչ էթմէզ իսէ , կիթ , սանա միւնաատէ , օ գէման հայաթընա խիթամ վէր :»

Փարիզ , Լուվր վէ Մարսիլիատա խայլըճա էրմէնիլէր պուլունուպ անլէրին էքսէրիլէթի րա հաթ կէչիւմ չըգարտըգտան մատա միւսթազպէլ տաիս թէէմին էտէճէք իչ եա թիճարէթ սահիւպի օլտուղլարը սէվլինէճէք պիւր խուսուս տըր : Մարսիլիատա վէրէմտէն վուղու պուլան սէնէվլի վէֆիյաթըն խայլըճա պիւր գըսմը էրմէնիլէրտէն օլտուղու թէհազըիւզ էթմիչ իսէ տէ մէգըիւր իլլէթտէն թուլուլան պիչարէլէր իչիւն հիչ պիւր թէրթիպ պուլունմամասը դայէթլէ մուճիպ ի էսէֆ տիւր :

ԿԱՐԱՊԵՏ ՔԵՇԻՇԵԱՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻԻՆԸՆ 1927 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆՏԱՍ. ՖԱԱԼԻՅԷԹԻ

1. Թալիսի իշ. — Միութիւն 1927տէ տաիս Եունանիսթանըն միւթէատտիտ շէհրլէրինտէքի մուհաճիրիյն մէքթէպլէրինէ իանաթ ը նազտիլտէ պուլունմուլ օլուպ՝ մէգըիւր մէքթէպլէրին տէվամը պու սայէտէ միւմքին օլմուլ տըր : Պու մէքթէպլէրտէն պաշըճալարը Միտիլ ի Հայ Ուսանողական Միութիւն մէքթէպի , Լիւրազմա , Դալամաթա , Ֆիքս , Սինկրու , Գօքիւնա վէ Բաթրա մէքթէպլէրի օլուպ՝ թալէպլէրին եէօքիւնիւ 1248 , վէ վէրիլէն իանէ 390 Մըսր լիւրասը տըր :

2. Սըհիի իշ. —

Ա. Աթիմա վէ Բիքէ Բիլհիլլէրի. — Պու իքի քլինիլէր մուհաճիրլէրէ մէճճանէն տօգթօր թէտալիսի , իլաճ , վէ միւսթաճլարընա եէ մէք փարասը վէրիպ՝ թէմիզլիք վէսաիթինի տաիս թէէմին էտիյօրլար : Գըլ մէվսիմինտէ մուհաճիր գայիֆ չօճուղլարա պալըգ եաղը , սիւտ , պիսքիթ վէ դայրի վէրիլէր : Քլինիլլէրին իքի տօգթօրու վէ խասթապազըճլարը օլուպ՝ գայիֆ խասթալարա քէմիլէրտէ պազարլար վէ էհալիլէ հըֆը իւս սըհիլէ տաիւ մալիւ մաթ վէրիլլէր : Կէչէն սէնէ Աթիւնա քլինիլլէնտէ 4336 վէ Բիքէտէ 3923 ճէման 8259 խասթալարա պազըլմըլ վէ թէտալի օլունմուլլար տըր : Ֆազիր խասթալարա 65,319 տրաթմի էքմէք փարասը վէ չօճուղլարա 5547 գուլու սիւտ

վերելմիշ տիր: Պու քլինիքլէրէ նէզարէթ էտէն Միութիւնըն Աթինա Տիկնանց Օժանդակ Յանձնախումբը տըր: Սէնէվի մէսարիֆ 777 Մըսը լի-րասը օլմուշ տըր:

Բ. Միտիլիի Գլինիկի.— 1927 Հոկտեմբեր սօնունա գատար տէվամ էտիպ՝ մուհաճիրէ-րին առէտի էքսիտիլի իչին գափանմը տըր: 491 խասթալարա 1392 թէտավի օլունմուշ վէ իլաճլար տա մէճճանէն վէրլմիշ տիր: Պու քլի-նիք 1923տէ Իզմիր Փէլաքէթիինտէն սօնրա աչըլ-մը օլուպ պէշ սէնէ միւթէմատիէն Փախտէլի խըզմէթլէր էթմիշ տիր: Գլինիք Գօմիթէսինին Փէտաքեարլըղը շայան ը թազտիր օլուպ՝ օն ալտա 42 Մըսը լիրասը սարֆ օլունմուշ տըր:

3. Իշ Էվլէրի.—

Ա. Աթիմա Իշ Էվի.— Իշպու միւհասէսէ 1923տէ պաշլամը օլուպ՝ 1925տէն պաշլալա-րազ Միութիւնա տէվը էտիլմիշ վէ Տիկնանց Օժանդակ Յանձնախումբ խտարէսի ալթընտա սահիպսիզ վէ եարտըմսըղ էրմէնի գատընլարը-նա էվ իշի վէ տիքիշ իշի վէրմիշ տիր: Միւ-հասէսէ Յանձնախումբըն հիմմէթի սայէսինտէ քէնտի քէնտինի խտարէ էտէճէք հալէ կէլմիշ օլուպ՝ 1927տէ 171,378 տրախմի եէօվմիշ վէր միշ տիր:

Բ. Սէլանիկ Իշ Էվի.— Պու տա 1927 Նո-յեմբեր սօնունա գատար տէվամ էթմիշ օլուպ՝ իշճիւրին էքսիլմէսի սէպէպլինտէն գափատըլ-մը տըր: 1927տէ 45,558 տրախմի սարֆ էտիլ-միշ օլուպ՝ պիր գընմը եէօվմիշ տիր: Պու միւհասէսէ տախի Իզմիր Փէլաքէթիինտէն սօնրա աչըլմը օլուպ՝ պէշ սէնէ մուհաճիր գատըն-լարա էլ իշի էօյրէթմիշ վէ թէայլիւշլէրինի գա գանմաղա վասիթա օլմուշ տըր: Իլք պիր իքի սէնէ զարֆընտա էրմէնիճէ տախի էօյրէտիլմիշ տիր:

Հ. Բ. Ը. Միութիւնը 1927 սէնէսի զարֆըն-տա Եունանիսթանտա 1246 Ինկիլիզ լիրասը սարֆ էթմիշ տիր:

Փարիզ Մէրֆէգի Իտարէլսանէ Բաիօրընտան Իգթիպաւնէ

ԳՐ. Հ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

~~~~~

Պիր առէմին պիր չօգ թալանթլարը օլսա տա ճէսարէթի օլմաղսա, պիր շէյ եափամաղ, լաքին պիր առէմին պիր թալանթլ օլսա վէ ճէ-սուր պիր գալպէ մալիք օլսա, պազ օ նէլէր եափապլիլի:

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ԿԻՒՆԻՒՆ ՄԵՍԷԼԷԼԷՐԻՆՏԵՆ

Կիրիկիա Կաթողիկոսըղը պու կիւնլէրտէ էփէյի տիգզաթ ճէլպ էթմէքտէ տիր: Վեհ. Կա-թողիկոս փէք իւթիյար, Կիրիկիա աթոռը վէ միւլքէրի էլտէն կիթմիշ, ճէմաաթ տարմատա-ղըն պիր հալտա, շայտ եէնի պիր Կաթողի-կոս ինթիլապընա մէճպուրիյէթ հասըլ օլսա, ինթիլապ նասըլ իճրա օլունաճազ, եախօտ կա թողիկոսական աթոռ նէրտէ օլաճազ քիմսէ պիր մէյօր: Շու ահվալ արասընտա Վեհ. Կաթողի-կոսըն չիմտիտէն պիր վէքիլ թային էթմէսի վէ ինթիլապ իչին պիր գանուննամէ թէտարիք էտիլմէսի վէ սաիր թէտարիքեաթտա պուլուն-մազըլըլ թալսիյէ էտէնլէր վար իսէ տէ հալա պիր թէշէպպիւստէ պուլունուլմամը տըր:

Սիւրիատա Հայ Աւետարանախանլարըն մէք թէպլէրինէ տաիր պաղը եէրլէրտէ կէօրիւլէն մուախէղէյէ ճէվապէն, Հալէպ չօպանլարըն-տան Վեր. Կ. Յարութիւնեանըն Եփրատ կաղէ-թասընտա նէշը էյլէտիլի պիր պէնտ փէք շա-յան ը տիգզաթ տըր: Միւմաիլէյհ տէյօր քի՝ Կիրիկիանըն թախիլէսի իլէ պիզ տէ Թըքախօս օլարազ Սիւրիայա կէլտիք, իլք Ֆուրսաթ իլէ մանկապարտէզ վէ ալթը սէնէ միւտտէթլէ նա-խալրթարանլար աչտըզ: Իլք կիւնտէն գարար էթտիք քի մէքթէպլէրտէ Թիւրքճէ գուլլանմա-յալըմ: Ախէր լիսանլար տախի թալիմ օլսուն, լաքին իլք եէր Հայճայա վէրիլսին:

Սապահլայըն ախլազի վէ բուհանի նասի-հաթլար, Գիթապ ը Շէրիֆ օգունմասը վէ թէ-րէնիւմ Հայճա օլուր: Հայոց պատմութիւն, ճօղրաֆիա վէ իրադիտութիւն տէրսլէրի Հայ-ճա տըր, օլ պիր մէքթէպլէրտէ գուլլանլրան կիպի: Վարժապետ վէ վարժուհիլէր պիր պիրի իլէ վէ չօճուղլար իլէ Հայճա գօնուշուրլար:

Գիլիսէլէրէ կէլինտիքտէ Կիրակի մէքթէպ-լէրինտէ հէր շէյ Հայճա տըր: Տէրսլէր, Երգ, նասիհաթ, տուա, գիյնէթլէր վէ մէճլիսլէր ճիւլմէսի: Ե. Բ. Ջանիցտէ հէր պիր խըզմէթ Հայճա տըր, անճազ ումումա ախտ պիր նութգ օլուր իսէ Հայճա անլամայանլար խաթըր իչին Թիւրքճէ գուլլանըլըր:

Գիլիսէ խըզմէթլէրինի միւմքին օլտուղու գատար Հայճա էթմէյէ չալըշըյօրըզ: Եալընըղ Թիւրքճէ պիլէնլէր իչին եան օտաւտա տէրս վէ-րիլըր: Կիրակի ազալմը Թիւրքճէ վազ օլուր, էվլէրի գիյարէթիմիգտէ էրմէնիճէ լիսան գուլ-

լանըյօրըզ, անճագ իսթիյարլար իսթիսնա տըր
լար: Մէսրուր իզ քի եհնի նէսլ Հայճա պիւլի-
յօր վէ սէվիյօր:

Մարութ Հալիտէ Էտիպ Հանըմ Էնճամ Ա-
մէրիգայա կէլմիշ օլուպ, Թիւրքիանըն աճվա-
լընա տաիր ալանի նութգլար իրատ էթմէյէ
պաշլամըշ տըր: Էն իւք նութգլարընը Ուիւլըմզ
թաուն չէհրինտէ պուլունան «Սիյասիյաթ միւ-
հասէսէսինտէ իրատ էթմիշ տիր: Մէզքիւր միւ-
հասէսէսին իւք տէֆա օլարագ պիր գատընըն ի-
րատ ր նութգ էյլէմէսի Հալիտէ Հանըմա վէ-
րիւմիշ տիր: Պու նութգլարտա սամիունըն Ֆիւ-
րազգըսընա տաիր փէք միւսսատէլի թէհսիր-
լէր պրագմաղա մուվաֆֆագ օլմուշ տըր: Տի-
նի տաիրէտէ իճրա էտիլէն թէպէտտիւլարըն
էհէմմիլէթինի կէօսթէրմէք պապընտա տէմիշ
տիր քի, Քրիսթիան միլլէթլէր տիրի սիյասի-
յաթտան ալըրտըլարսա Յիսուս «Ալլահա աիտ
օլանը Ալլահա, Գայսէրէ աիտ օլանը Գայսէրէ
վէրինիզ» տէմէքլէ անլէրի զաթէն ալըրմըշ ի-
տի. լաքին հէմ Գուրան հէմ Մուհամմէտ տիրի
սիյասիյաթլա պիրլէշտիրմիշ օլտուգլարը ի-
չիւն պու իքիյի պիրպիրինտէն ալըրմագ տա-
հա միւլէթիլ վէ տահա մուհիմմ պիր իճրաաթ
օլմուշ տըր:

Հալիտէ Հանըմըն պիր իֆատէսի խուսուսի
պիր սուրէթտէ պիզիմ նազար ր տիզգաթըմըր
ճէլպ էյլէմիշ տիր: Օ Թիւրքիատա ճիւմհիւ-
րիյէթ իտարէսինէ տաիր իքի մէսլէք պուլուն-
տուղունը պէյանլէ, պիրինին Մուսթաֆա Քէ-
մալ վէ հէմէֆքեարլարընըն Տիֆթաթօրիլ մէս-
լէքի վէ տիկէրի քէնտինին վէ քէնտի կիպի տիւ-
չիւնէնլէրին ագատալան մէսլէքի օլտըղընը վէ
քէնտինին պու Փարզ սէպէպինտէն Թիւրքիա-
տան Ֆիրարա մէճպուր օլտըղընը զիքր էթտիք-
տէն սօնրա իլապէ էթմիշ տիր քի, «Էկէր պու
կիւն Թիւրք ճիւմհիւրիյէթի ալէյհինտէ խարիճ
տէն պիր թէարրուզ վուզու պուլսա պու իքի
Փըրզալարըն միւթթէֆիգէն իշլէյէճէքլէրինէ
էմին օլապիլիբսինիզ»: Լաքին տիկէր պիր իճ-
թիմատա, «Շագըն Շարգտա պու սօն սէնլէլը
զարֆընտա վուզու պուլան գըթալլար իչիւն
քիմ մէսուլ տըր», սիւալընա, Հալիտէ Հանըմ
«Հիշ պիր միլլէթ մէսուլ տէյիլ տիր», տէյու
ճէվապ վէրտի իսէ, պու ճէվապտա քէնտինի
հազգը կէօրմէտիք: Թիւրքին թէրագգըսըն-
տան պահա էտէրքէն՝ Թիւրքիւն խաթալարընը
տա գապուլ էթմէք տիր նէճիպ մէսլէք: Տահա

Թիւրքլէր վէ Թիւրքլէրին թարաֆընը թուլան-
լար պու մէսլէքի իթթիսազ էթմէյօրլար:

Պագը ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ տօսթլար Սիւ-
րիատա քէմիլէրտէ սաքին օլան էրմէնիլէրի
պագը միւնասիպ մահալլարտա իսքեան էթմէք-
արգուարյա, Սիւրիա հիւքիւմէթինին վէ ճէմի-
յէթ ի Ագվամըն վէ տիկէր խալիսահ զաթլա-
րըն մուսվէնէթինի էլտէ էթմէյէ վէ պու մէ-
սէլէնին հալլը իչիւն պիր եօլ պուլմաղա չալը-
շըյօրլար: Մագսէտլէրի Սիւրիանըն չէմալ թա-
րաֆլարընա գըրզ պին Հայ գաղթական եհրլէշ
տիրմէք տիր: Պունլարտան 12,000ի սասանաթ
քեարլար վէ 28,000ի զիւրրա թագըմը օլաճագ
վէ քէնտի սէնանթընա կէօրէ մուսֆըզ պիր մա
հալտա վէ քէօյլէրտէ եհրլէշտիրիլէճէք քի ազ
վագթտան քէնտիլէրինի իտարէ էտէպիլիլէր:
Լաքին պու թէչէպպիւսին էօնիւնտէ պագը
մուհիմմ մանիլէլը պուլունույօր: Պունլարտան
պիրիսի մալարիա իլլէթի տիր: Սիւրիատա պու
իլլէթտէն էմին պիր եհր պուլմագ փէք կիւճ
օլույօր: Վէ մուհաճիրլէրի պէօյլէ սըթմալը
եհրլէքէ նագլ էթմէք անլէրին նիչէլէրինին էօ-
լիւմիւ տէմէք տիր: Պիր տէ պու մուհաճիրլէրի
պիր ազ եհրլէշմիշ օլտուգլարը մահալլէրտէն
գալտըրըպ օրա պուրա կէօթիւրմէք անլէրէ փէք
կիւճ կէլիյօր: Տիկէր թարաֆտան պու թէչէպ-
պիւսաթ ալէյհինտէ իթիրաղլար կէթիրմէք օլ
թէրթիպաթը եափանլարըն կիւճիւնէ կիտիյօր
տէյու կէօրիւնիւյօր: Աճէպա պիր եօլ եօգ մը
տըր քի, Սիւրիատա պուլունան էհալիմիդին
րէսմի հէյէթլէրի պու իսքեան մէսէլէսինի հալլ
էթմէյէ չալըշան տօսթլարա վէ հէյէթլէրէ
քէմի մուհաճիրլէրինին նօղթա ի նազարըն-
տան, մուսալէզէ թարիզիլէ տէյիլ տէ, սու-
պութի մուսվէնէթ եօլունտա պագը էսասի թալ
սիյէլէրտէ պուլունարագ օլ մէսլէնին հալլինէ
սուհուլէթ վէրսէլէր:

Գանատայա հիքրէք իչիւն տթիտէքի շարթ
լար Գանատա մուհաճէրաթ հէյէթինտէն ալըն-
մըշ տըր: 18 եաշընտան եօզարը հէր ատէմ հիւ-
քիւմէթտէն 160 էյքըր, եանի 480 տէօնիւմ եհր
մէճճանէն ալապիլիւր, չու շարթ իլէ քի իւշ սէ-
նէյէ գատար 30 էյքըրընը զէրը էթմիշ օլտուն,
օ վագըթ հիւքիւմէթ թափուսըն թէսլիմ է-
տէր վէ իսթէտիյի կիպի սաթապիլիւր: Հալսալ-
տան կէլմէք իսթէյէնլէր էվվէլա օլտուգլարը
եհրին ինկիլիզ գօնսօլօսընա միւրաճաաթ էտիպ
քէնտիլէրին չիֆթճի օլտուգլարընը վէ վիճուտ
ճա սաղլամ օլտըղլարընը թաստըզ էթտիրմէլի

տիրելէր: Հաթթա չիֆթօնիւիք իւլէ մէշղուլ օլմազ արզու վէ գարար էթտիքլէրինի վէ Գանատա հիւքիւմէթինտէն մէճճանէն արազի ալմազ իսթթիքլէրինի թաստըգ էթտիքլէր քեաֆի տիր: Ինկիլիզ գօնսօլսըզ գանի օլուր իսէ պու միւրաճաթը Լօնտրատա Գանատանն հիւքիւմէթ գօնսօննէն եօլլար վէ օրատան պիր իզննամէ կէթիւրի վէ փասափօրթը վիզէ էտէր: Մուհաճիրէր Ինկիլիզ վափօրլարը իւլէ կիթմէլի տիրէր քի չօգ էհվէն Ֆիյէթ իւլէ կէթիւրիւրլէր: Պէօյլէրին եաննտա 250 տօլար տախի պուլունմալը տըր: Էյէր Գանատատա պուլունան պիր չիֆթօնի թարաֆընտան պիր մէքթուպ կէօթէրէպիւրի իսէ քի կիտիպ օնուն եաննտա վէ չիֆթիլիյինտէ չալըչաճազ՝ պու տախի միւմքին տիր: Օ մէքթուպ իւլէ կիտէպիւրի:

Գանատայա կիտէնլէր ֆամիլեանը վէ 18 եաշընտան քիւչիւք էվլատընը կէօթիւրէպիւրի: չու շարթ իւլէ քի պուլաչկան իլլէթ սահիպի, միւհրիմ, անարչիսթ, քէօր, սաղըր, սադաթ օլմասընլար: Գանատատա 100 միլիօն էյքըր արազի վար քի պօշ տըր վէ չօգ մուհաճիր ալապիւրի:

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՁԱԼԱՐԸ

Ֆրանսայա եագըն Պէլիլտէ հարպըն սօնուհն տօղրու պիր պէլճիգա վափօրը Ալաման թարաֆընտան պաթըրըմը իտի, քի իչինտէ իքի միլիօն տօլար գըլմէթինտէ էլմաս թաշար վէ միւհէվհէրաթ վար իտի: Պու տէֆա Իթալիան տալընլար տէնիզին տիպինէ էնիպ վափօրըն տէմիր գադասընը պօմպա իւլէ աթտըլար, վէ միւհէվհէրաթ վափօրըն տիպինէ տիւչմիւշ իքէն չըգարտըլար:

Պէօյիւք Նափօլէօնըն Իթալիա սէֆէրինտէ եանի 1787տէն 1793է գատար եագտըղը րէսմի էվրազ Լէհլի գօնթ Համօյնոք իսմինտէ պիր քիմսէնին եաննտա իմիւշ:

Նիւ ձէրգի թարաֆընտա 23 եաշընտա պիր կէնճէ էնկէրէք երլանը հիւճմ էյլէմիւշ վէ կէնճ երլանը պօղաղընտան սըղըպ պալըմը պուհալ տէ պուլտուլար: Լաքին չօճուղա գլօրօֆօրմ վէրի պէլինի կէվչէթմէյինճէ երլանը էլինտէն գուրթարամտըլար: Չօճուգ ըսըրըմամը իտի:

Էվրօփատա ամէլէ վասաթ հիսապ իւզըէ կիւնտէ պիր իքի տօլար գազանըյօր, Ամէրի-

գատա ալթըտան օն իքի տօլար ալըրլար: Եափուճը վէ թուղա գօյանլար կիւնտէ 15 տօլար ալըր:

Փարիզտէ եէնի պիր Ամէրիգա սէֆարէթ խանէսի եափըլըյօր քի 58 միլիօն Ֆրանկ մասաթ օլաճազ տըր:

1909տա Կլասկօտա 80 եաշընտա պիր գարը էօլտիւրիւրիւտի իտի վէ գաթիլի Նիւ Եօրքտա պուլուպ կէօթիւրտիւլէր, մուհաքէմէ նէթիճէսի իտամա հիւքմ օլունտու վէ սօնրա էպէտի մահպուսա թէպտիլ օլտու իտի: Պու կիւնլէրտէ օ առէմին սուչսուգ օլտուղու մէյտանա չըգ տը վէ 20 սէնէ սօնրա ազատ օլտու: Ինկիլիզ հիւքիւմէթի 100 պին տօլար թազմինաթ վէրէճէք տիր:

Ֆօրտ Պրազիլտէ ալթը միլիօն էյքըր օրման իճար էյլէտի քի լասթիք աղաճը եէթիչտիրէճէք տիր: Օն սէնէ սօնրա 600 միլիօն լիպրա լասթիք մահսուլը ալաճազ տըր:

Նիւ Եօրքըն Սէնթրէլ Փարքընտա պիր Ֆիլվար իտի քի 98 եաշընտա իմիւշ: Կէչէն Հաթթա տամլա իլլէթինէ միւպթէլա օլտու վէ գուրչուն իւլէ վուրուպ էօլտիւրտիւլէր:

Ճէնէրէլ Մօթօրգ գուճփանիասը իչճիլէրի 400 միլիօն լիւրայա սիկուրթա էյլէմիւշ տիր:

Իլք տէֆա էվրօփայա ուչան Լինտպէրկ 6 ալտա 207 պին տօլար փարա գազանմը:

Կէչէն Հաթթա Նիւ Եօրքըն Հարլէմ սօգաղընտա, քի օրատա չօգճա սիյաչլար սաքին օլուր՝ փօլիսլէր պիր արապը տէրտէսթ էթմէք իչիւն կիթտիքլէրինտէ 2500 արապ թօփլանըպ գարըզ գօյտուլար:

Ամէրիգատա չօճուգ վէֆիյաթը պինտէ 64 օլմազտա տըր:

Սիօնիսթլէրին Ամէրիգատաքի թարաֆտար լարը Գլիվլէնտտէ պէօյիւք պիր գօնֆէրանս ազտ էյլէտիլէր, քի 1000տէն գիյատէ մուրախաասլար կէլմիւշ իտիլէր: Պալֆուր, Լօյտ ձօրճ, Բօպէրթ Սիսիլ վէ Սըր Սամուէլ կիպի գաթլար թէպրիք թէլիւրաֆլարը չէքմիւշ իտիլէր: Պա պէստինտէ Եէհուտիլէրէ ազգային տուն եափմազ մազսէտի իչիւն կէչէն սէնէ Ամէրիգա Եէհուտիլէրի ալթը միլիօն տօլար վէրմիւշ տիրլէր: Հարպտան սօնրա օրատա 60 պին Եէհուտի վար իմիւշ, չիմտի 150 պին օլմուշ տըր:

Պու սէնէ Ամէրիգա չէլիք գուճփանիասը 200 միլիօն տօլար հիսսէտարլարընա քեար թազ սիմ էթմիւշ տիր: Պու գուճփանիանըն 90,000 հիսսէսի վար, հէր հիսսէ 136 տօլարա սաթը,

յօր: Բէկս Գուլիճին 50 հիսսէսի վար իմիշ, 3080 տօլար թիճարէթ ալմըշ: Պու շիրքէթ օն սէնէաէ 2000 միլիօն թիճարէթ վէրմիշ տիր:

Մէթթօնի

Մուէլլիֆէ Զֆէնտի,

Բահնիւմանն սիւթուլարընտա օ պիրա-տէր քի քէնտինին իւք կիւնտէլիք փէյինի վէրէմ լիլէր խասթախանէսինտէքի էն ուճտա օլան ա-տէմէ հասր էթմիշ իտի, պանա օլ գաստար մո-գանտը քի ունուտամատըմ, զանն էտէրիմ պու իսմինի ունութուղուլմ տօսթուլուղուն պու կիւղէլ էօրնէյի պէնիմ կիպի չօգ տօսթլարըմը-գա թէէսիւր էթմիշ օլմալը: Օ՝ օլանըննն հէփի-սինի վէրտի: Պու ուղուրա էփէյի տօսթլարըն իանէլէրինի Բահնիւմատա օգուտուլմ իսէ տէ, պունու քեաֆի սայմայօրըմ: Միւմքին տէյիլ մի քի՝ պունտան տահա էյիսինի եափալըմ, զի-րա օնլար պիզիմ տիր: Պէն արգու էտէրիմ քի եէնիտէն պիր ճէտվէլ աշըլըպ, օ ատէմին իս-մի զիքր օլունարազ էն ուճտաքինին իքինճիսի-նէ 3, 4-ճինճի սինէ տէյի զիքր էտէրէք, օ զէ-վալը անա գուղուլարընը պիրէր պիրէր սէվին-տիրմիշ օլուրուլ: Օ տօսթ օլանըննն հէփիսինի վէրտի, պու սէտայա պիրի եիւրէյինի գա-փարսա, վա՛յ օ ատէմէ, զիւրա մահէշ կիւնիւն տէ էֆէնտիմիդտէն իւք տուլաճաղը ճէվապ պու օլաճազ տըր: «էն քիւլիւք գարտաշլարըմա եափամտընը, պանա եափամտընը:» Չօգ տէ-ֆա Ալլահը արտաթմազ իսթէրիք: «Ալլահ պա-նա վարիյէթ վէրսէ, շէօյլէ մէքթէպ եափարըմ, շէօյլէ խասթախանէ եափարըմ,» Ալլահ ալ-տանմազ, ազ շէյլէրտէ էմին օլմաղըն քի չօգ շէյլէրէ նասպ էտէյիմ, տէյի վատ էտէն սէտա-յը ալտատամազսըն: Օ տօսթ օլանընտան վէր-տի. խասթախանէ եափմայա հաճէթ եօգ: Հա-լըմըգա կէօրէ վէրիւր իսէք, օլ վազըթ պէլքի Ալլահ խասթախանէ եափաճաղըմըգա ինանըր: Օ օլանընտան վէրտի, պէն ինանըրըմ քի օ տօս թուլուղուն իանէսի սէմատա եափըլմայա պաշ լամըշ տըր, զիւրա օ օլանընտան վէրտի: Էվվէթ օ պիզէ էյի էօրնէք պրազտը, օ օլանըննն հէփի-սինի վէրտի:

Պիրատէլէր իշթիյաճ պէօյիւք տիր: Պու պաշգա շէյէ պէնդէմէգ: Պիր էօքսիւղիւ գայի-րան, էլ ուղատան չօգ օլուր, լաքին պու թէհ-լիքէլի խասթալըղլա էդիյէթ շէքէն, պիր կէն-ճէ, սէվկիւլիւ աթալարը վէ տօսթլարը պիլէ

եանաշմայա ճէսարէթ էտէմէղլէր: Էօյլէ իսէ աթալըմ մը: իսայըր աթմայալըմ, օնլար պի-զիմ տիրէր: Պէնիմ 5 տօլարըմ, սէնին 10 տօ-լարըն, օլ պիրինին 25 եա 100 տօլարը պիզիմ իւլիւն պէօյիւք պիր շէյ տէյիլ իսէ տէ, տամ-լալար սէլ եափարլար, սէլլէր իսէ չայ վէ ըր-մազ վասիթասը իլէ օլ ումման տէնիզի եափար-լար: Պէօյլէճէ տէ սէնին պէնիմ ուֆազ հէտի-յէլէրիմիզ պէօյիւք մէպլազ թէշքիլ էտիպ գա-րանըզ քէօշէլէրտէ գալմըշ, ահ ու էնին իշին-տէ կէօզ եաշլարը տէօքէն տէօրթ խասթա զի-յատէ գայըրըլըր իսէ սէվինմէ՞զ մի սին: Էվ-վէթ օ օլանընտան վէրտի, օ օլանընն հէփիսինի վէրտի: Շու հալտէ պէն օլ վազըթ պու սէտա-յա իթաաթ էթմէտիյիմ իշիւն 5 տօլար ճէգայը նազտիյէ եա տա ֆաիզ, վէ 10 տօլարտա հէտիյէ օլարազ, հէմա 15 տօլար օ տօսթուլուղուն կէօն տէրտիյի էն ուճտաքի խասթանն իքինճիսի ի-շիւն շէք կէօնտէրիյօրուլմ: Ա՛հ պունուլ իւլիւն ճիւսիւ, 103իւնճիւսիւ, 1003իւնճիւսիւ քի՛մ օ-լաճազ: Ալլահ եիւրէքլէրի աշա տա պու պի-րատէրին էյի էօրնէյի պու խասթալարըմըզ ի-շիւն պէրէքէթ մէնպաը օլա իտի:

ՆԻԳՕԼԱ ՍԻԼԼԷԼԻՏԻՍ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ամէրիգա խարիճիյէ նազըրը Բէլօկըն մէն ի հարպ փլանը պիւթիւն տիւնեայը մէշղուլ է-տիյօր վէ եազընտա Փարիզտէ թանթանա իլէ իմզալանաճազ տըր: Բէլօկ վէ ճիւլէ խարիճի-յէ նազըրլարը Փարիզէ կիտէճէքլէր: Էվրօփա տէօլլէթլէրի իմիտ էտիյօրլար իտի քի Ամէ-րիգա պու ահտնամէյի իմզալամազ իլէ պունու պօզմազ իսթէյէնէ գարշը հարպ էթմէյի գա-պուլ էտէճէք տիր: Պունու անլամազ իւզրէ Չէմպըրլէյն փարլամէնթտէ պիր նութա իրատ էտէրէք պու իւմիտի պէյան էյլէտի: Պու պիր նէվ Ամէրիգայը եօզլամազ իտի: Բէլօկ ճէվա-պէն Ամէրիգանն օ կիպի իշլէրէ գարըշմայա-ճաղընը պէյան էտիպ՝ պիշմիշ աշըն իւզէրինէ սօղուզ սու տէօքմիւշ օլուլ: Տիկէր թարաֆ-տան Ալամանիա պու վէսիլէ իլէ քէնտի տալա-լարընը մէյտանա գօյուլ Բէն հէվալիսինին պօ-շալմասընը վէ պօրճըն մուայէյն պիր մըղտա-րա քէսիլմէսինի թալէպ էտէճէք տիր: Բուսիա տաիսի պու ահտնամէյէ իմզա գօյմազ իսթէյօր իսէ տէ քէնտինի տալէթ էտէն եօզ տըր:— Էվ-րօփատան Ամէրիգայա ուշմազ իւզրէ իքի Լէհ-

լիւն էօլա չըգտըլար իսէ տէ Սփանիաւտան 600 միւ իւէրիտէ տէնիղէ տիւշտիւլէր վէ պիր Ամէրիգա վափօրը օնլարը գուրթարտը: Բէգա իբի Ֆրանսըղլար տախի էօլա չըգտըլ տէնիղէ տիւշտիւլէր, վէ պիր Ալաման վափօրը անլէրի գուրթարտը:

Ինկիլթէրա իւէ Ֆրանսա արտաքինտա տէնիղ գուլվէթլէրինի թահտիտ էթմէք իւղլէ պիր ահտնամէ իմզալանտը: Էվվէլնէ Ամէրիգա իւէ եափըլամայան պու անլալընն Ֆրանսա իւէ սլմասը Ամէրիգայը տիւշիւնտիւլէրէօր, ատէթա քէնտիւլէրէ գարչը պիր պահրի իթթիֆադ տէյու թէլազգը էտիյօրլար:— Մըսըր մէպուսանը գրալ Ֆուատըն էմրի իւէ տաղըլտը, Ջաղըլուլիսթլէր եանի իֆրաթ միլլիճիլէր մէպուսանը իճթիմա էթտիթմէք իսթէտիլէր իսէ տէ հիւքիւմէթ միւսաատէ էթմէտի: Մըսըր Ինկիլթէրանըն վէրտիյի միւսաատէ վէ հիւրըրիյթին գըյմէթինի պիւմէյիպ իֆրաթա կիթտիլէր, էնճամ իւչ սէնէյէ գատար տէսփօթիք իտարէյէ թապի օլաճազլար: Մաթպուլաթա սէնսիւր գօնուլաճազ վէ Ինկիլթիլէր գրալըն վասթիմասը իւլէ իտարէ էտէճէքլէր: Եանի էճնէպիլէրին մուհաֆազասը, գանալըն մուհաֆազասը: Սուրան իտարէսի Ինկիլթէրանըն էլինտէ օլաճապ տըր: Ինկիլթիլ խարիճիյէ նաղըրը Ձէմպըրլէյն խասթա օլտուղունտան Փարիզէ մէնի հարպ ահտնամէսինի իմզալամայա կիտէմէյէճէք, Լօրտ Գուլէնտըն կիտէճէք տիր: Պու վազաա Ալամանլար իչիւն պիր պախթսըղըզ սայըլըյօր, չիւնքի Շթրէգմէն պու միւնասիպէթլէ Ալամանիյա ախտ պիր թագըմմէսէլէլէրի գօնուլաճազ տիւշիւնիւլէր իտի: Փարլամէնթին թաթիլի միւնասիպէթի իւլէ գրալ նութգընտա իչսիղիյէ գարչը թէտպիլէրի եափըլաճաղընտան վէ Բէլօկ ահտնամէսինտէն պահս էթմիլ տիր:

Ֆրանսաւըն Ամէրիգայա հարպ պօրճը մէսէլէսի հալա կիւճիլէք իչիւնտէ տիր: Ֆրանսա միլլի մէճիլիսի Մէլըն-Պէրուսէթր թէրթիպիլի գապուլ էթմէյօր: Տիկէր թարաֆտան կէլէճէք սէնէ պօրճ իչիւն 400 միլիօն տօլար վէրիլմէլի տիր: Փուլէնգարէ իբի գըլըճ արասընտա գալմըլ օլուպ՝ չասալայօր քի Ամէրիգատան պիրազ տահա միւսաատէ ալըն: Պու տէֆա Բէլօկըն Փարիզտէ օլմասընտան իսթիֆատէ էտէրէք պու խուսուստա գօնուլաճազ տիւշիւնիւլէր իտի իսէ տէ Բէլօկ Փարիզտէ պու կիպի չէյլէր գօնուլմայաճաղընը պիլտիթմիլ տիր:— Պուսլարըն

մէն ի հարպ ահտնամէսինի իմզալամազ արգուսը Ֆրանսաւտա չիւպհէ իւլէ թէլազգի օլունույօր: Էվվէլնէ Լիթվինօֆըն ճէմիյէթ ի Ազվամտա եափտըղը կիպի պու սըրատա տախի քէնտիլէրինի սուլհ փէրվէր կէօսթէրմէք իչիւն պիր կէօսթէրիլ տիր տէյօրլար:— Ֆրանսըն գըյմէթի թային օլունմասը իւղէրինէ Ֆրանսըղ էհալի վէ քէօյլիւլէր հարպ վազթընտա սազլամըլ օլտուղլարը ալթուլարը մէյտանա տէօքիւլօրլար, չէօյլէ քի թէտալիւլտէ ալթուլ չօղալմըլ տըր:

Իթալիա թահթ էլ պահրլարընտան պիրի պիր թօրիէտօ մուխրիպինէ չարփըլարազ Ատրիաթիք տէնիղինտէ պաթմըլ իտի: ՅԱ սաաթ տէնիղ ալթընտա գալտըգտան սօնրա չըգարըլտը: Սօն պիր գաչ սաաթա գատար իչիւնտէքի թաիֆէլէրին իմտատ իչարէթլէրի կէլիյօր իտի, լաքին գէհիլիլ գօրին դազը 31 քիչինին ճիւմէսինի թէլէֆ էյլէմիլ իտի: Գուրթարմազ իչիւն Ֆէվզ էլ ատէ ճէհտէր եափըլտը, լաքին ատէմլէր գուրթուլամատը:— Շէմալը գուլպ տան գուրթարըլան Նօպիլ վէ արգատաչլարըն իթալիատա պէօյիլէք չէրէֆլէ գապուլ օլունտուլար, Նօրվէկիատա վէ Շուէտտէ էհալի փէք սօղուգ մուսմէլէ էյլէտիլէր զիրա գանն օլունուլօր քի պիր արգատաչլարընը էօլմէյէ թէրէք էտիպ սալուլմուլ իտիլէր:— Իթալիա հիւքիւմէթի Սըրպլար իւլէ եափըլան ահտնամէսինի իմզալանմասը իչիւն Պէլկրատ հիւքիւմէթինի սըգըլտըրըյօր:

Սէրպիատա իչլէր փէք գարըչըք հալտէ տիր: Սլալ վէ իրուաթ ճինսինտէն օլան մէպուսլար Պէլկրատտաքի միլլի մէճիլիսէ իլթիւրաք էթմէտիլէր, օնլար Ջաղըլպտէ այըլ իճթիմա էյլէտիլէր քի 98 մէպուս տըրլար: Պունլար էվվէլէրի մէճիլիս տաղըլըպ եէնի պիր ինթիլապ օլմասընը, վէ գանուլն ը էսասինին թէպ տիլինի իսթէյօրլար: Սլալօնլար վէ իրուաթլար Ավսթրիատան այըլըլպ Սըրպիայա պիրլէլ տիլէրինտէ թասալվուլարըն օ իտի քի Մահար վէ Ավսթրիանըն այըլը հիւքիւմէթլէր օլուպ՝ պիր գրալ ալթընտա պիրլէլտիյի կիպի այըլը իտարէլէրի օլաճազ վէ ճիւմէլիսի Պէլկրատ տաքի գրալը թանըյաճազլար: Սըրպլար պունա րազի զմատըլար վէ ճիւմէլիսի պիր ճինս կիպի իտարէ էթմէք իսթէտիլէր: Սլալօնլար իրուաթլար Գաթօլիք տիրլէր, Սըրպլար Օթթօթօս տըր վէ էվվէլէրիլ տահա թալիմի վէ թէրազգը էթմիլ տիրլէր: Պու տէֆա մէպու-

սանտա քէնտի ատէմէրի էօլտիւրիւմէսի անլէրի թահրիք էտիպ՝ Իթալիա իլէ եափըլան ահտնամէյի քէնտի մէնֆաաթլարընա դարչը կէօրէրէք չէքիւտիլէր վէ այըը մէճլիս էտիպ չու իւչ թալէպտէ պուլուռնուլար: 1. Պէլկրատ տաքի մէճլիսին Սլափօնլար նամընա պիր սէօզ սէօյլէմէյէ հազգը եօզ տըր, խուսուսա մալիլ-յէ վէ խարիճի ահտնամէյէր մէսէլէլէրինտէ: 2. Խրուաթլար Սըրպիա իլէ պիրլէչէրէք միլլի հազգլարընտան վազ կէչմէմիչ տիրլէր: 3. Մէմ լէքէթտէ պուլուռնան պաշգա ըրգլարը տա տա-վէթ էտէրլէր քի Պէլկրատ թէհաքքիւմիւնէ գար չը տուրսոնլար: Խրուաթլարըն մէպուսը վէ ըէիսի օլան Սթէֆան Րատիչ թէհլիքէլի խաս-թա տըր վէ հալաթընտան իւմիտ եօզ տըր: էվ-րօփատան չաղըլլան տօգթօրլար եանընտա պէք լէյօրլար: Շիմտիքի պաշ վէքիլ Գրօչէֆ Իսմին-տէ պիր Սըրպ ըուհպանը օլուպ գրալըն վէ քէն-տինին ճէհուլէրինէ ըաղմէն միլլի իթթիֆագը հասըլ էտէմէտի: Այնի գէմանտա եէնի սիյասի սուի դաստլար վուգու պուլուպ թարաֆէյն գա պարմագտա տըրլար:

Եռնանիսքանտա Վէնէգէլօսըն թէքրար ի-տարէ պաշընա կէչմէսի էվրօփա վէ Պալգան սիյասէթինէ չօզ թէէսիր էթմիչ տիր: Իթալիա Մուսօլինի խարէսինտէ գուվվէթլէնիպ թէէ-սիրինի Պալգանլարա վէ չարգա տօղըու եայ-մագ խթէյօր իտի: Պու մագսէտէ իլք տէֆա Արնավուսլուղու էլէ ալըպ՝ օրասընը ատէթա Իթալիա հիմայէսի ալթընա ալտը: Եուկօ-Սլա-վիայը տարա կէթիլիպ իհաթա էթմէք իչիւն, Մաճարիսթանը, Պուլղարիսթանը վէ Եունանիս թանը քէնտի թարաֆընա ալըպ, հաթթա Թիւր քիա իլէ պիլէ սուլհ ահտնամէսի իմզալատը քի պիւթիւն գուվվէթի իլէ Պալգանլարտա քէնտի-նէ էն չօզ էնիկէլ օլան Սըրպը իհաթա էյլէսին: Պունա Ֆրանսա վէ օլ պիրլէրի էյի նազար իլէ պագամաղլար իտի: Վէնէգէլօս տախի պու սի-յասէթէ գարչը օլուպ Իթալիայը Եունանիսթա-նըն էն պէօյիլք խասըմը տէյուլ թանըր վէ Պալ-գան հիւքիւմէթէրի իլէ պիր անլայըչա կէլմէք թարաֆտարը տըր: Վէնէգէլօս իչ պաշընա կէ-լիւր կէլմէզ գօմչուլարը օլան Սըրպ լարը վէ Պուլղարլարը թալթիֆէ պաշլատը: Ինթիսպ ուսուլընը տէյիչտիրիպ չիմտիքի փարլամէն-թին եէրինէ եէնիսինի սէչտիրէճէք վէ Անատո-լուտան հիճրէթ էտէն Րումլար իլէ լիպըրալ թարաֆտարանընըն ըէյինի պիրլէչտիրիպ գուվ վէթ պուլաճագ կէօրիւնիլօյօր: Սէլանիքտէ դա-

յէթ թանթանա իլէ Վէնէգէլօս դապուլ օլուն-տու վէ Անատոլու Րումլարընա վատլարտա պու-լունտու: Պու վագաա էն զիյատէ Իթալիա վէ Թիւրքիա դագէթաճըլարընը գուչիուլանտըրտը: Եունան իլէ Թիւրք արասընտաքի մէսէլէլէր հալլ օլմագ օլտու վէ Վէնէգէլօս ըահաթ տուր-մայաճագ տէյուլ պիր Ֆիքը վար տըր: Անա-տոլու մաղլուպիյէթի իչիւն տէյօր քի, «Պիզ կէօղիւմիւզիւ քէնտի փարմաղըմը իլէ չըգար-տըզ»: Էօյլէ զանն օլունույօր քի Պալգանլար-տա Եէնի պիր իթթիֆագ մէյատան կէթիւմէյէ չալըչաճագ տըր, օ վագթ Իթալիան թէէսիրի գըրըլաճագ վէ իհթիմալէն Թիւրքիա իլէ պիր մէսէլէ չըգաճագ տըր: Ֆրանսա հիւքիւմէթի Վէնէգէլօսա 400 պիր սիւհա վէ պիր գաչ միլիօն լուգ ճէպիւնէ սէօզ վէրմիչ տէնիլիլօր: Վէնէ-գէլօսըն եէնի պիր Պալգան Թիւրքիա հարպընա սէպէպ օլաճագը էվրօփա վէ Ամէրիգա դագէ-թալարընտա տախի կէօրիւլիլօյօր:

Վիէննա տա մէչհուր էհլ ի մուսիգի Եու-պէրթին սէնէ ի տէվրիյէսի միւնասիպէթի իլէ զիյնէթլէր իճրա օլունտու: Պու զիյնէթլէր ա-տէթա սիյասի պիր միթինիլ չէքիլինի ալտը: Պիւ-թիւն էհալի պաշ վէքիլ վէ հիւքիւմէթ ատէմ-լէրի տէ պէրապէր օլարագ Ավսթրիանըն Ալա-մանիա իլէ պիրլէչմէսի արգուսընը պէյանլէ նիւմայիչլէր իճրա էյլէտիլէր: Պու մէսէլէ էվ-րօփայը թէլաչա տիւչիւրիւյօր, չիւնքի չիմտի-քի Ավսթրիա 12 միլիօն խալիս Ալաման ճիւսի-նէ աիտ պիր էհալի օլուպ 70 միլիօն Ալաման ի-լէ պիրլէչտիրինտէ հիյպէթլու պիր գուվվէթ օլաճագ վէ Ձէիսօլօվաղիա հէր թարաֆտան իհաթա օլունաճագ վէ Ալամանիա հուտուտը Ի-թալիայա վէ/Եուկօսլափիայա եագլաչաճագ տըր: Պունա Ֆրանսա, Իթալիա, Լէհիսթան, Ձէիլէր վէ Սըրպլար ըաղի օլմագլար: Լաքին պու իթթիհատը մէն էթմէք միւմքին տէյիլ տիր:

Ձիմ իլէ ճափօնիա արասը չօզ նազիք պիր հալտէ տիր: Ճէնուպտան միլլիճիլէր դալիպ օ-լուպ Փէքինէ կիրտիլէր վէ թապիի Մանչու-րիայը տախի Ֆէթհ էտիպ՝ պիրլէչտիրմէք իս-թէրլէր: Ճափօն Մանչուրիատա մուհարէպէ օլ-մասընա միւսաատէ էթմէյէճէյինի պիրտիրտի: Ամէրիգա տէհալ եէնի հիւքիւմէթի թանըլպ էսքի իմթիյաղլարը լաղվ էթմիչ օլտու: Ճա-փօն իսէ Րուսիա իլէ հարպտան սօնրա Մանչու-րիա չմէնտըֆէրլէրինի գօնթօլ էտիպ Ման-չուրիայը պիր նէվ հիմայէ ալթընա ալմըչ վէ

օրասը չօգ միւթէրազդը պիր եէր օլմուշ խոի: Պու իմթիյազլար Բուսիատան տէվը օլմուշ վէ Բուսիա տախի Մօնկօլիայը թէէսիրի նուֆուզը ալթընա ալմը խոի: Եէնի Ձին հիւքիւմէթի խա ըիճիյէ նազըրը ճափօն նօթա վէրիպ էսքի իմ- թիյազ վէ ահտնամէլէրին լազվ օլտուզունու պիլտիրմիւ իսէ տէ ճափօն գաթի վէ սէրթ պիր ճէվապ իլէ պունա միւսաստէ էթմէյէճէյինի վէ իճապ էտէր իսէ հազգընը միւնասիպ սայտըղը եօլտա միւտաֆաա էտէճէյինի պիլտիրմիւ տիր:

Թիւրքիլէր Լօզան ահտնամէսի սէնէ պաշը կիւնիւնիւ պիր պայրամ կիպի կէօզէթմէքտէ տիրլէր:— Տիւրպէքիւր, Մէրտին վէ Իգմիր թա- րաֆլարընտա չէքիւկէ վար տըր: Իգմիրտէ փա- րա ֆաիդի 100տէ 30ա չըգմըլ տըր վէ չօգ տար- լըգ վար տըր: Օգոստոս իպթիտասընտա Իգ- միրտէ 20 սանիյէ սիւրէն պիր գէլգէլէ տահա օլտու, Թօրպալը խարապ օլմուշ, գաիմմազամ վէ չօճուզլարը եարալը տըրլար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Կիլիկիա վեհ. Կաթողիկոսը Ֆրանսըզ պաշ գօմիսէրի Միւսիւ Փօնսօյը զիյարէթ էտիպ ա- թիտէքի թալէպլէրտէ պուլունմուշ տըր: 1. Շամ վազաասընտա զիյան չէքէն Հայլարա թազ մինաթ վէրիւմէսի: 2. Մուհաճիրլէրին եէրլէշ- տիրլիւմէսի: 3. Հալէպ Հայլարընտան իսթէնի- լէն տէօրթ սէնէլիք եօլ փարասընըն աֆվը: 4. Պէյրուս եանընտա էլրէֆիլէտէ միւլէթ իշիւն պիր քիլիսէ վէ մէքթէպ եէրինին վէրիւմէսի:— Պուլզարիտա Մեսրոպեան ճեմարանտան պու սէնէ 20 օղլան վէ զըզլար միւնթէհի օլմուշ տըր լար: Պէրպէրեան վարժարան Գահիրէտէ թէէ- սիա օլունմուշ օլուպ 7 ազատան իպարէթ պիր խնամակալութիւն ինթիխապ օլունմուշ տըր:— Բօմատա Ձրազեան վէ Ձօրեան իսմինտէ իքի Հայլար ըէսսամըլգ մէքթէպինտէն տիպլօմա ալ մըլ տըրլար:— Հայաստանտա իփէք թօխու- մը իշի իլէրի կիտիօր: 1929 սէնէսի իշիւն սալթ Աճէմիսթան 55,000 դութու սըփարըլ վէրմիւ տիր:— Հայ Դաթօլիք եպիսկոպոսլար գօնֆէ- ըանսը Բօմատա խիթամ պուլմուշ տըր: Փափա հազրէթլէրի հազըր պուլունուպ թէշվիզամիլ նուլթէ էյլէմիւ: Նազլեան գերապայծարըն նուլթ դը վէ Հայլարըն չէքտիյի թէատտիլէրին թա- ըիֆի դայէթ տէրին թէէսիր պրազմըլ տըր: Հայ Կաթողիկ կաթողիկոսլուզու Պէյրուս

նազլ օլունմուշ վէ պունտան Սթամպօլտա, Պաղ տատտա, Աճէմիսթանտա տախի պիրէր եպիս- կոպոսլուգ թէէսիա օլունմուշ տըր: Մըսըրտա առաջնորդարանտա վէ քիլիսէտէ գարըշըգըլգ չըզարան վէ Իսթէնտէրիյէ առաջնորդարանը- նա հիւճմ էտէն պազը քիմսէլէր իւշէր եիւզ զը- րուշ ճէգա ի նազտիյէ հիւքմ օլմուշլար տըր: Պունլարտան պիրի սապըգ Հայաստան մէարիֆ նազըրը, Ն. Աղբալեան տըր, օլ պիրլէրի Նա- ւասարդեան վէ Խանճեան տըրլար:— Օգոստոս ճտա Եունիւն Սիթիտէ Էլֆ գլիւպընտա Պրն. Յարուլթիւն Նորեան իլէ Օր. Սիրուն Պասմա- ճեանըն նիքեահ վէ տիւլիւն զիյնէթի իճրա օ- լունմուշ տըր: Նիքեահտան սօնրա վէրիլէն զի- յաֆէթտէ էքսէրի Այնթապլը օլարազ 150 գա- տար միւսաֆիրլէր թալթիֆ էտիլմիւ տիրլէր: Սօֆրա պաշընտա Վեր. Յ. Գ. Գրիդորեան, Պրն. Յ. Աւազեան վէ Տօգ. Ա. Նազգաշեան վազթա միւնասիպ զըսսա նուլթլար իրատ է- տիպ Նորեան վէ Պասմաճեան աիլէլէրինի վէ կէլին վէ կիւվէյիյի թէպրիք էյլէմիւշէր տիր:— Փրօֆ. Լուլթի Լեւոնեան Ամէրիգատա կէշիւ- տիյի պիր գաշ ալլարը նիւշէ եէրլէրի զիյարէթ վէ նուլթլար իրատ էթմէքլէ կէշիւմիւշ օլարազ Օգոստոս 12տէ տախի Նիւ Եօրգըն Հայ Աւե- տարանական քիլիսէսինտէ պիր վազ վէրիպ Պօս թօնա կիթմիւ վէ օրատան տախի Եունանիսթա- նա քէնտի վազիֆէսի պաշընա ալտէթ էտէճէք տիր: Պուէնսո Այրէստէ եէնի պիր Հայ Եկեղե- ցի եափըմըլ վէ Տէր Պաղտատար Քհնյ. պա- տարազ իճրա էթմիւ տիր: Պրն. Խաչիկեան 250 փէսօ վէրմիւ վէ էհալիտէն 1000 փէսօ թօփա- նըպ եկեղեցիին պօրճը գափանմըլ տըր: Պրն. Խաչիկեան 2500 տօլար տա Դպրոցասիրաց Մի- ուլթիւնա վէրմիւ տիր:

ՄԱՅԻՍ 15ՏԷՆ ՕԴՈՍ. 1ԷՏԷՔ ԲԱՀՆԻԻՄԱՅԱ

ԻԱՆԷ ԷՏԷՆԼԷՐ

Յ. Միթիթարեան (Պօսթօն) \$7, Տօգ Ս. Ե- ղիաեան (Նիւ Եօրք) 10, Իշխանեան վէ էվլատը (Դահիրէ) 7, Պէյրուս Քէմփ քիլիսէսի 10, Ի. Եիւզիւք (Նիւ Եօրք) 12, Մարաշ էրմէնի ճէ- մաաթը 13.20, Տօգ. Մ. Յովսէփեան (Նիւ Եօրք) 25, Յ. Մուշեղեան (Նիւ Եօրք) 20: Ճէ- ման \$104.20:

ՐԱՀՆԻԻՄԱ Ի ՀՏԱ ԷՏԵՆԼԵՐ

Յ. Յովսէփեան (Նիւ Եօրզ) 1, Թօփահեան Թ. (Պօսթօն) 1, Յակոբ Չուլճեան (Նօկաթը) 1, Միւ Մէյրի Իշխանեան (Թրօյ) 1, Միւ Լ. Միգայէլեան (Պօսթօն) 1, Ճօրճ Էկեան (Նիւ Եօրզ) 1, Յ. Հէօքէլէքեան (Նիւ Պրոնսուրկ) 1, Իսկէնտէր Սարաֆեան (Ֆիլատէլֆիա) 1, Մովսէս Եղաւթեան (Պօսթօն) 1, Պօղոս Նէֆեան (Շիգազո) 1, Ճօրճ Յակոբեան (Տօրչէսթըր) 2, Ն. Չազըճեան (Գազիթ) 1, Ե. Սիւլէհեան (Գազիթ) 2, Իսկէնտէր Արըզեան (Նիւ Եօրզ) 3, Փ. Թօփալեան (Ուօթրթաուն) 2, Փ. Ազըլլեան (Ալպանի) 1, Ն. Եթէրեան (Նիւ Պրիթըն) 1, Լեւոն Տարաղճեան (Հուայթ Փլէյնզ) 1, Ս. Գալուզճեան (Մինէպօլիս) 1, Միսիս Գրիսթի (Փասատինա) 1, Մ. Թէրզեան (Ալամէտա) 1, Օր. Ռ. Տանէլեան (Էվընսթըն) 1, Մ. Հարիկեան (Տիթրօյթ) 1, Եւնիկէ Չօլաղեան (Ճիւնիկ) 1, Դաթէնսեան (Նիւ Եօրզ) 1, Տիկ. Մ. Քէհեան (Լ. Անճէլէս) 1, Նաթան Գուճրուէա Ն (Պօսթօն) 1, Նշան Գալայճեան (Մօնթանա) 2, Գէորգ Չազըճեան (Գազիթ) 1, Տիկ. Եսթէր Ափոյեան (Օգ Փարզ) 1, Փօլ Պուրսալեան (Ալպանի) 1, Գ. Պուտաղեան (Պօսթօն) 1:

ՍԱԻՐ ՄԱԳՍԷՏԼԵՐԷ ԻԱՆԷ ԷՏԵՆԼԵՐ

Մամէլթէյն

Միւ Մ. Տուտաղեան \$5, Պօղոս Թօփալեան 10, Վ. Տէյվիտեան 7, Ուիլ. Մանիսաճեան Էլիյէ Տիթրօյթ Կէնճլէրինտէն 60, Տիկ. Երանիկ Ազըլլեան (Ալպանի) 20, Տիկ. Չապէլ Հասէսեան (Ուէյվըրլի) 5: Ճէման \$107:

Եւնի Եւնիիֆ

Ոմն \$2, Կարապետ Ճիրճիրեան (Լօնտրա) 2: Ճէման \$4:

Ամալար

Տիգրան Ալէքսանեան (Ուօթրթաուն) 5, Լուիֆիկ Ալիքսանեան (Ուօթրթաուն) 5, Ճօրճ Յակոբեան (Տօրչէսթըր) 4, Օր. Էլիանօր Գալանճեան (Նօկաթը) 5: Ճէման \$19:

ՔԻԹԱՊ

Նասրի Տուա Էթմէլի,— Միւլլիֆ Տօդ. Թօրի, միւլթէրճիմ Լեւոն Ա. Մազսուտեան: 127 սահիֆէ: Քեաղըտ դապլըսը 30 վէ մուզափա դապլըսը 40 սէնթ: Էտրէս,—

L. Maksoudian
American Pharmacy, Rue Nayal, Aleppo, Syria

ՏԱԻՐՈՍ ԿՐՕՍԸՐԻ

Պօսթօնա թամմ Մարքէթին մէրքէզինտէ Կէլէնլէրի Էա մէթոնալա միւրաճաթ էտէնլէրի մէմնուն զըլմաղա չալըճաճաղը:

Քաիլֆօրնիա Սըմմէյտ պուլղուրը գաբլօտ իլէ ալըրըմ:

S. VARDJABEDIAN

21 Blackstone St.,

Boston, Mass.

ՐԱՀՆԻՄԱՆԸ Ի ԽԹԱՐԸ

Պու քէրրէ Էփէյի ապօնէլէրիմիզին Բահնիւմասըն Կէօնտէրմէյօրը Անլէրին միւտէթի պիթէլի Էփէյի վաթ Կէնճիլ օլտըղնտան զիյատէ պէլէյէմէյիզ: Պու պիր Հաֆթա իշլուն անլէրինքինի տէ թապ էթտիլիպ Էանըմըղտա սաղալյաճաղը: Ապօնէ պէտէլինի տէրհալ Կէօնտէրիլէրսէ Կէլէճէք տէֆատա պու նօմէրօյր տա Կէօնտէրիլ իզ: Լաքին էյէր վարա Կէլմէզսէ Կէլէճէք տէֆատա անլէրինքինի էքսիք պաստրըճաղը: Էկէր քէնտիլէրճէ պիլիմ Հիսապըմըղտա պիր Էանլըզ պուլունտուղունը զանն էտէնլէր վար իսէ իլք ֆուրսաթլէ պիլտիլթիլէրի Հալտէ մէմնունէն Էանլըզ տօղրուլտուր ըզ:

ՄԻԻՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Էրմէնիլէր Արասնտա Փրօթէսթանթըզ Բիթապ Օգուլմաղըզ

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Յիսուսը Կէօրմէֆ Իսթէրիզ Սիւրիատան Էապէրլէր

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Պէօյրէֆ Էասթալըզ ՏՕԳ. ԱԳԱՇԵԱՆ Եօլտա Կէօրտիլէրիմտէն

Կ. ԲէՇԻՇԵԱՆ

Հ. Բ. Ը. Միւլթիւնըն Եուճանիսթանտա Ֆապիլթէթի ԳՐ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ.—

Կիւնիւն Մէսէլէլէրիմտէն Մալիմաթ Փարչալարը Պիր Մէֆթուպ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—